

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

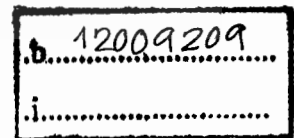
การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธุรกิจธนาคารพาณิชย์
ในประเทศไทย

AN ANALYSIS OF ABILITY TO SURVIVE OF COMMERCIAL BANK
IN THAILAND

ฉพ.
๗/๒๔๗
๑๕๕/

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 85363
วัน,เดือน,ปี..... 10 พ.ย. 2551

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาบริหารธุรกิจ

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**AN ANALYSIS OF ABILITY TO SURVIVE OF COMMERCIAL BANK
IN THAILAND**

**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATOR
IN BUSINESS MANAGEMENT
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2008

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2008

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
นักศึกษา	นายทรงกรด จันทร์สวาท
รหัสนักศึกษา	50066103
ปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ
พ.ศ.	2551
ประธานกรรมการการศึกษาอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ แสงโนรี
กรรมการการศึกษาอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร

บทคัดย่อ

ปัจจุบันมีการแข่งขันที่รุนแรงของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย กฎหมายคุ้มครองเงินฝาก และการเปิดเสรีทางการเงินภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) ทำให้ต้องทำการศึกษาศาสามารถในการรอดของธนาคารพาณิชย์ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ใช้บริการของธนาคารพาณิชย์การตัดสินใจที่จะเลือกใช้ธนาคารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อความอยู่รอดของธนาคาร ซึ่งการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย และศึกษาความสัมพันธ์ความสามารถในการอยู่รอดกับตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการอยู่รอดในประเทศไทย จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ข้อมูลงบการเงินและรายงานประจำปีของธนาคารพาณิชย์จำนวน 15 ธนาคาร ตั้งแต่ปี 2547-2550 ซึ่งได้จากธนาคารทั้ง 15 ธนาคาร ทำวิเคราะห์โดยวิธีการ Survivor Technique และเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรหรือความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ พบว่าธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูงมีจำนวน 5 ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 33.33 ประกอบด้วย ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน) ธนาคารสินเอเซีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางด้านการทำกำไรสูงมี 4 ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 26.67 ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารที่มีความสามารถ

ในการอยู่รอดปานกลางด้านการเติบโตของสินทรัพย์สูงมี 1 ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 6.67 ได้แก่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคารชนชาติ จำกัด (มหาชน) และธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอดมี 5 ธนาคาร โดยคิดเป็นร้อยละ 33.33 ได้แก่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารยูโอบี จำกัด(มหาชน) ธนาคารเมกะสาทลพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)

ตัวแปรที่มีผลต่อความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย ปริมาณเงินฝาก ปริมาณเงินให้สินเชื่อ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ย กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) และกำไรต่อหุ้น

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะ คือ บางธนาคารมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการอยู่รอดสูง แต่อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม เช่น ธนาคารชนชาติ จำกัด (มหาชน) มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมสูงถึง 72.184 เปอร์เซ็นต์ ถึงสูงมาก อาจเกิดจากการนำกำไรที่ได้มาลงทุนในสินทรัพย์เพื่อขยายธนาคาร น่าจะมีความสามารถในการอยู่รอดสูง ถ้าลดการลงทุนเพิ่มเติม ธนาคารต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพเงินฝากและเงินให้สินเชื่อเพราะเงินฝากและเงินให้สินเชื่อสูงก็ไม่สามารถทำให้ธนาคารมีความสามารถในการอยู่รอดสูงได้ ต้องได้เงินฝากและเงินให้สินเชื่อที่มีคุณภาพสูง เช่น การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นแล้วนำไปการให้สินเชื่อกับลูกค้าที่สามารถจ่ายเงินคืนได้ และให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการใช้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ยเพราะค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ยต่ำก็ไม่สามารถทำให้ธนาคารมีความสามารถในการอยู่รอดสูงได้ ต้องใช้ค่าใช้จ่ายให้เกิดผลกำไรสูง

Title	An Analysis of Ability to Survive of Commercial Bank in Thailand
Student	Mr. Songkrod Jansawat
Student ID.	50066103
Degree	Master of Business Administration
Program	Business Administration
Year	2008
Advisor	Associate Professor Dr. Amnuay Saengnoee
Co - Advisor	Associate Professor Dr. Kulkanya Napompech

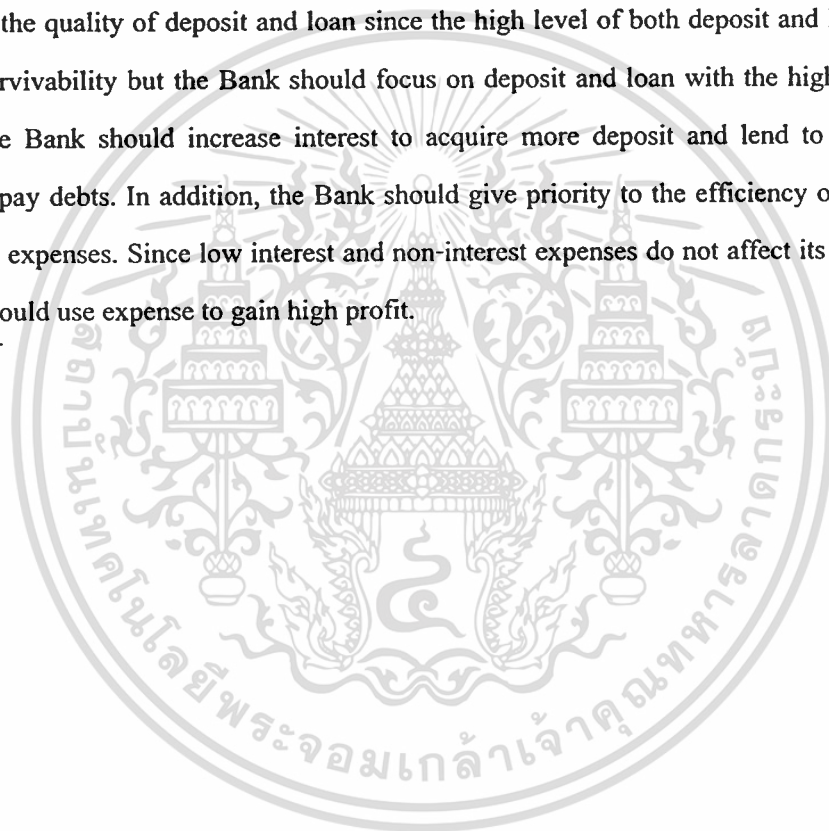
ABSTRACT

High competition among commercial banks and the Law on Deposit Insurance including the financial liberty under the framework of the World Trade Organization (WTO) have driven the survivability of commercial banks. To benefit customers of commercial banks in making proper and efficient decisions to minimize risks, this study aims to study the survivability of commercial banks registered in Thailand and to study the relationship between the survivability and financial variables affecting such survivability of commercial banks. From the secondary data such as the financial statements and the annual reports of 15 commercial banks from the year 2004 – 2007 gathered from such 15 commercial banks. The data was analyzed by the Survivor Technique and the Analysis of Variance (One-Way ANOVA).

It is concluded from the study that, with regard to the survivability of the commercial banks, 5 commercial banks had the survivability at the high level or 33.33%. This group comprised Kiatnakin Bank PCL, Siam Commercial Bank PCL, Tisco CPL, ACL Bank PCL and Standard Chartered (Thai) PCL. There were 4 commercial banks with the survivability at the moderate level or 26.67%. This group comprised Bangkok Bank PCL, Kasikorn Bank PCL, Krung Thai Bank PCL and Siam City Bank PCL. With the survivability at the moderate level, there was 1 commercial bank, i.e. Thanachart Bank PCL, with high growth of assets 6.67%. In addition, 5 commercial banks had no survivability or 33.33%. This group comprised Bank Of Ayudhya PCL, UOB Bank PCL, Mega International Commercial Bank Co. Ltd, Thai Military Bank PCL and Thai Bank PCL.

The factors affect the survivability of the commercial banks included the amount of deposit, the amount of loan, interest expense, non-interest expense, Return on Asset (ROA) and profit per share.

From the study, the recommendations are that some commercial banks have positive trend to survive but have net profit per total asset is lower than the average of the industry. For instance, Thanachart Bank PCL has the asset growth of 72.184%, which is at the very high level. This may be because the Bank invests its profit in assets to expend its business. The Bank's survivability should increase if the Bank reduces an additional investment. The Bank should pay attention to the quality of deposit and loan since the high level of both deposit and loan does not affect its survivability but the Bank should focus on deposit and loan with the high quality. For instance, the Bank should increase interest to acquire more deposit and lend to debtors with ability to repay debts. In addition, the Bank should give priority to the efficiency of interest and non-interest expenses. Since low interest and non-interest expenses do not affect its survivability, the Bank should use expense to gain high profit.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดีด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อำนวยการ โสริ ซึ่งเป็นประธานกรรมการการศึกษาอิสระเรื่องนี้ที่กรุณาให้คำแนะนำ และให้ความรู้ต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กุลกัญญา ณ ป้อมเพ็ชร คณะกรรมการการศึกษาอิสระที่ได้กรุณาแนะนำให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงรายงานฉบับนี้ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ นักศึกษารัฐกิจมหาบัณฑิตทุกคน จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้การศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จล่วงไปด้วยดี

ทรงกรด จันทร์สวาท

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	XI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 นิยามศัพท์.....	4
บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎี.....	5
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความอยู่รอดขององค์กร.....	5
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการประหยัดต่อขนาด.....	7
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
2.4 วิธีการศึกษา.....	16
บทที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.....	20
3.1 ประวัติธนาคารพาณิชย์ (History of Commercial Bank).....	20
3.2 ธนาคารพาณิชย์ไทยและการแข่งขัน (Thai Commercial Bank and Competition).....	27
3.3 ผลิตภัณฑ์และบริการ (Product and Services).....	31
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	33
4.1 การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอด.....	33
4.2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรทางการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการอยู่รอด.....	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	44
5.1 สรุป.....	44
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	45
บรรณานุกรม.....	46
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอด.....	49
ประวัติผู้เขียน.....	52

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ส่วนแบ่งการตลาดที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ไทย ณ 31 ธันวาคม 2549.....	28
3.2 อัตราการเติบโตของระบบธนาคารพาณิชย์.....	29
4.1 อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ รวมของธนาคารพาณิชย์ 15 ธนาคาร.....	34
4.2 จำนวนและร้อยละของธนาคารในระดับความสามารถในการอยู่รอด.....	39
4.3 เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ และความสามารถในการอยู่รอดของธนาคาร(15 ธนาคาร).....	41
4.4 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ย และความสามารถในการอยู่รอดของ ธนาคาร(15 ธนาคาร).....	42
4.5 กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) กำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) กำไรต่อหุ้น และความสามารถในการอยู่รอดของธนาคาร(15 ธนาคาร).....	42

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ลำดับชั้น วิธีการและเป้าหมาย.....	6
2.2 ความชันของเส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะยาวและการประหยัดต่อขนาด.....	11
2.3 การประหยัดต่อขนาดโดยวิธีการวัดความสามารถในการอยู่รอด.....	17
4.1 อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 15 ธนาคาร โดยเรียงลำดับ จากธนาคารมีค่ามากไปหาบริษัทที่มีค่าน้อย.....	36
4.2 อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์จำนวน 15 ธนาคาร โดยเรียงลำดับจากบริษัทที่มีค่ามากไปหาบริษัทที่มีค่าน้อย.....	37
4.3 ผลวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดโดยวิธีการวัดความสามารถในการอยู่รอด.....	38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

วิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540 นับเป็นวิกฤตการณ์ครั้งร้ายแรงที่สุดครั้งหนึ่งของประเทศ และส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ต่อระบบธนาคารพาณิชย์ไทย มีกลุ่มทุนจากต่างประเทศทยอยเข้าถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์อย่างเนื่อง โดยเฉพาะได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความเป็นเจ้าของ ในธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง ซึ่งผูกขาดโดยครอบครัวเจ้าสัวเพียงไม่กี่ตระกูลไปสู่กลุ่มทุนธนาคารต่างประเทศ โดยเมื่อตรวจสอบจากการโครงสร้างการถือหุ้นธนาคารพาณิชย์เมื่อปี 2547 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ขนาดทั้ง 5 แห่งพบว่า ธนาคารกรุงเทพ มีผู้ถือหุ้นต่างชาติอยู่ถึงร้อยละ 48.32 ธนาคารกสิกรไทยร้อยละ 48.98 ธนาคารกรุงศรีอยุธยาร้อยละ 31.25 ธนาคารไทยพาณิชย์ร้อยละ 52.66 และธนาคารทหารไทยร้อยละ 26.79

หลังจากปี 2540 ธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่ทั้ง 5 แห่ง ถูกทำลายครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ จากกลุ่มทุนธนาคารต่างประเทศต่อความเป็นเจ้าของ และอำนาจการตัดสินใจทางการบริหาร ไม่เท่านั้นยังถูกทำลายจากการแข่งขันในรูปแบบใหม่ใน 2 ด้านพร้อมๆ กัน คือ การเปิดเสรีทางการเงินของโลก จะทำให้การประกอบธุรกิจการเงินมีความเสี่ยงมากขึ้น บทบาทของภาครัฐและการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจธนาคารจึงมีความสำคัญ เพราะปัจจัยภายนอก ได้แก่ "การเปิดเสรีทางการเงิน" ภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) และการเจรจาเปิดเสรีระหว่างประเทศ (FTA) รวมถึงกฎระเบียบใหม่ ของธนาคารเพื่อการชำระเงินระหว่างประเทศ หรือ Basel 2 ที่จะเริ่มใช้บังคับในประเทศไทยราวปี 2550 จะมีผลทำให้ธนาคารพาณิชย์ไทยทุกธนาคารต้องเพิ่มทุนสำหรับการจัดหาระบบการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าใหม่ ตามเกณฑ์มาตรฐานใหม่ของ Basel 2

ขณะเดียวกันยังเผชิญกับปัจจัยภายใน ซึ่งเป็นผลมาจากแผนพัฒนาสถาบันการเงินของทางการ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ไทยกลุ่มเก่า ถูกทำลายจากการแข่งขันใหม่ อาทิ จากธนาคารพาณิชย์กลุ่มใหม่ ที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ที่ดีกว่า เช่น ธนาคารเพื่อรายย่อยแลนด์แอนด์เฮาส์ อันมีธุรกิจพัฒนาที่ดิน และบ้านจัดสรรเป็นจุดแข็ง ธนาคารเพื่อรายย่อยเกียรตินาคิน อันมีธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์ และธุรกิจสินเชื่อซึ่งเป็นจุดแข็ง เป็นต้น นอกจากนี้ ธนาคารกลุ่มเดิมยังต้องแข่งขันจากธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารอีกด้วย

วันที่ 19 ธ.ค. 2550 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันคุ้มครองเงินฝากด้วยมติ 129 ต่อ 4 เสียง โดยสาระสำคัญของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ คือ ให้ยกเลิกการคุ้มครองเงินฝากจากปัจจุบันที่รัฐบาลคุ้มครอง หรือจ่ายเงินฝากให้เต็มจำนวนทั้งร้อยละ 100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นให้รัฐบาลกู้ยืมครองเงินฝากเพียงบางส่วน ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น โดยให้มีผลหลังร่าง พ.ร.บ.ฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา 180 วัน สำหรับสาระสำคัญอยู่ที่มาตรา 70 ที่กำหนดวงเงินในการกู้ยืมครองเงินฝาก โดยให้ปีที่ 1 หลังกฎหมายมีผลบังคับใช้ หรือในช่วงตั้งแต่เดือน ก.ค. 2551-มิ.ย.2552 รัฐบาลจะกู้ยืมครองเงินฝาก หรือจ่ายคืนเงินให้ประชาชนผู้ฝากเงิน ในกรณีสถาบันการเงินล้ม หรือเกิดปัญหาเต็มจำนวนตามวงเงินที่ฝากในแต่ละบัญชี ส่วนปีที่ 2 ตั้งแต่เดือน ก.ค. 2552 ให้ลดลงมากู้ยืมครองเพียง 100 ล้านบาท ต่อบัญชี ในปีที่ 3 หรือตั้งแต่เดือน ก.ค. 2553 ลดลงมากู้ยืมครองเหลือ 50 ล้านบาทต่อบัญชี ในปีที่ 4 เริ่มตั้งแต่เดือน ก.ค. 2554 กู้ยืมครองเพียง 10 ล้านบาทต่อบัญชี และปีที่ 5 หรือประมาณเดือน ก.ค. 2555 เป็นต้นไป รัฐบาลจะให้การกู้ยืมครองเงินฝากเพียง 1 ล้านบาทต่อบัญชี

ผลที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้ระบบกู้ยืมครองเงินฝากแบบจำกัดวงเงินเช่นนี้ ก็คือทั้งสถาบันการเงินและผู้ฝากเงินจะมีความเอาใจใส่ระมัดระวังในการทำหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น สถาบันการเงินน่าจะให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และรักษาเงินกองทุนให้มากเพียงพอ ส่วนผู้ฝากเงินก็จะหาข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงินมากขึ้น เพื่อประกอบการพิจารณาและตัดสินใจเลือกฝากเงินกับสถาบันการเงิน ซึ่งการฝากเงินจะกลายเป็น “การลงทุน” เพราะมีความเสี่ยง

ระบบกู้ยืมครองเงินฝาก จะทำให้เงินฝากจากธนาคารขนาดเล็กวิ่งไปหาธนาคารขนาดใหญ่ เพราะคนจะเลือกฝากธนาคารขนาดใหญ่มากกว่า หรือเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์จะวิ่งไปหาธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ เนื่องจากผู้ฝากเงินมองว่าได้รับการคุ้มครองเต็มจำนวน ธนาคารพาณิชย์ที่รับเงินฝากทุกแห่งจะต้องประเมินสถานการณ์และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งเร่งปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้มีภาพพจน์ความน่าเชื่อถือที่ดีในสายตาของประชาชน ส่วนผู้ฝากเงินไม่ว่าจะเป็นสถาบันหรือรายย่อย ก็ต้องคิดไตร่ตรองว่าจะลงทุนที่ไหนดีที่ให้ผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสมที่สุด

จึงทำให้มีประเด็นที่น่าศึกษา คือ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย มีความสามารถในการอยู่รอดในการดำเนินธุรกิจ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ในการกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเตรียมความพร้อมในดำเนินงานในอนาคต ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแข่งขันในปัจจุบัน และกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ใช้บริการของธนาคารพาณิชย์การตัดสินใจ ที่จะเลือกใช้ธนาคารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดได้จากการใช้ธนาคารในรูปแบบต่างๆ เช่น การฝากเงิน ควรฝากเงินกับธนาคารที่มีความสูงน้อยและให้ผลตอบแทนเหมาะสมกับความเสี่ยงที่อาจรับจากการฝากเงิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. วิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ความสามารถในการอยู่รอดกับตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการอยู่รอดในประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความสามารถในการอยู่รอดของธนาคาร นำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวัดความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เพื่อเป็นข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวทางการวางแผนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่อไป และเป็นข้อมูลให้ผู้ฝากเงินในการเลือกธนาคารพาณิชย์ในการฝากเงิน
2. ทำให้ทราบถึงตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการอยู่รอด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวทางการวางแผนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต่อไป

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ทำการวิเคราะห์โดยวิธี Survivor Technique จากธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ.2550 เนื่องจากต้องการข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีธนาคารเกิดขึ้นใหม่หลายธนาคาร เช่น ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ได้เปิดทำการเป็นธนาคารเต็มรูปแบบในปี พ.ศ.2547 (หรือข้อมูลตั้งแต่จดทะเบียนเป็นธนาคารพาณิชย์)

การศึกษาตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการอยู่รอดศึกษาจากผลการวิเคราะห์โดยวิธี Survivor Technique ทำการศึกษาโดยเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรหรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) มาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถในการอยู่รอด โดยใช้ข้อมูลจากบุคคล และงบกำไรขาดทุน ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 พ.ศ. 2547 ถึง ไตรมาสที่ 4 พ.ศ. 2550 (หรือข้อมูลตั้งแต่จดทะเบียนเป็นธนาคารพาณิชย์) ดังนี้

ตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพซึ่งมีระดับการวัดเป็นแบบกลุ่ม (Nominal scale) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูง คือ ธนาคารในส่วนที่ I กลุ่มธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่ปานกลาง คือ ธนาคารในส่วนที่ II(กำไรสูง) ส่วนที่ III(การเติบโตของสินทรัพย์สูง) และกลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด คือ ธนาคารในส่วนที่ IV

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรอิสระประกอบด้วย ตัวแปรอิสระด้านผลผลิตซึ่งประกอบด้วยเงินฝากและเงินให้สินเชื่อ ตัวแปรอิสระต้นทุนซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยกับค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ย ตัวแปรอิสระอัตราผลตอบแทนซึ่งประกอบด้วย กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) กำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และกำไรต่อหุ้น

1.5 นิยามศัพท์

ธนาคารพาณิชย์ไทย (Thai Commercial Bank) คือ สถาบันที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินระหว่างผู้ออมและผู้ลงทุน โดยทำหน้าที่รับฝากเงินและจ่ายผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยเงินฝาก และให้บริการทางด้านสินเชื่อแก่ผู้ลงทุนประกอบการทั่วไป โดยคิดผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม นอกเหนือจากนี้ก็คือ การให้บริการทางการเงินอื่นๆ ในประเทศและการบริการทางการเงินระหว่างประเทศด้วย ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ทั้งหมดที่ศึกษามีรายชื่อ ดังนี้ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารทหารไทย ธนาคารทีเอสโก้ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารธนชาต ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารยูโอบี ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย ธนาคารเมกะสาทลพาณิชย์ และธนาคารสินเอเชีย

บทที่ 2

แนวความคิดและทฤษฎี

การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี และแนวความคิด เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย โดยมีประเด็นและสาระสำคัญในการศึกษาดังนี้ คือ แนวความคิดเกี่ยวกับความอยู่รอดขององค์กร แนวความคิดเกี่ยวกับการประหยัดต่อขนาด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิธีการศึกษา

2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความอยู่รอดขององค์กร

ความอยู่รอดขององค์กร คือ การที่องค์กรสามารถดำรงอยู่เพื่อดำเนินกิจการหรือธุรกิจต่อไปได้ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

2.1.1 เหตุผลที่องค์กรต้องอยู่รอด

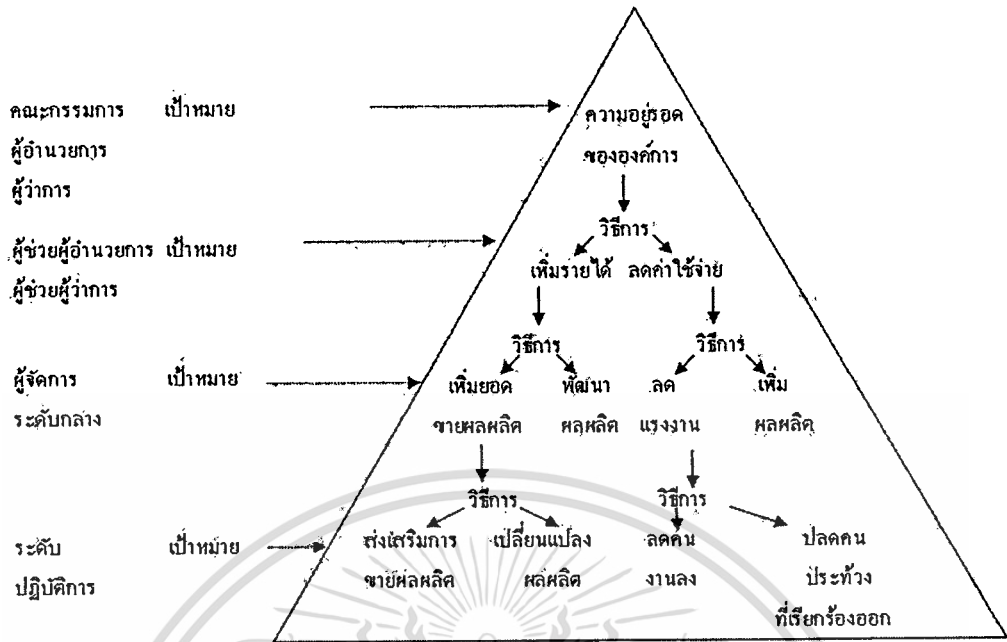
องค์กรใดเมื่อตั้งขึ้นมาแล้วย่อมต้องพยายามอยู่รอดให้ได้ ในขั้นตอนนี้จะเป็นความพยายามอีกระดับหนึ่งที่จะรวบรวมเหตุผลจำเป็นที่องค์กรต้องอยู่รอด ประกอบด้วย

1. การดำรงรักษาไว้ซึ่งรูปแบบขององค์กร โดยต้องรู้จักการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร
2. องค์กรมีลักษณะ 2 ลักษณะในการทำงานคือ สภาพคล่อง และสภาพผิด องค์กรต้องพยายามแสวงหาสภาพคล่องอยู่เสมอ
3. สถานภาพขององค์กร องค์กรเป็นสิ่งมีชีวิต ย่อมต้องมีวงจรชีวิต คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย องค์กรพยายามไม่ตาย เมื่อองค์กรเกิดขึ้นแล้วต้องทะนุบำรุงให้เจริญงอกงามตามสภาพที่ควรจะเป็น
4. เงื่อนไขด้านปัจจัยหลักขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้าง ภารกิจ เทคโนโลยี และคน เช่น โครงสร้างองค์กรเป็นตัวกำหนดการจัดกำลังคนและงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ ด้านคน องค์กรเต็มไปด้วยบุคคลไร้ความสามารถ ไม่นานองค์กรคงไปไม่รอด องค์กรต้องมีคนที่มีความสามารถที่สูงและตรงกับความต้องการขององค์กร

2.1.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารตามเป้าหมายขององค์กร

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารจะพิจารณาตามระดับความรับผิดชอบของผู้บริหาร ตามภาพที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
2.1 ผู้บริหารต่างระดับจะมีพลังในการปฏิบัติแตกต่างกันตามเป้าหมายขององค์กร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 ลำดับชั้น วิธีการและเป้าหมายขององค์กร

ที่มา: (ทองศรี คำภู ณ อุทยาน, 2533)

2.1.3 ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการอยู่รอดขององค์กร แบ่งปัจจัยหลักขององค์กรเป็น 4 ปัจจัยดังนี้

1. โครงสร้าง การจัดโครงสร้างที่เป็นทางการ นอกจากจะก่อให้เกิดรูปแบบที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์อีกคือ ก่อให้เกิดความประหยัดและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นเรื่องเดือนให้ทราบถึงกิจกรรมที่องค์กรต้องปฏิบัติ ช่วยตรวจสอบข้อบกพร่องงาน โดยการตรวจสอบจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในองค์กร ช่วยก่อให้เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่แตกต่างกันในองค์กร ช่วยให้เกิดการยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการในอนาคต และพัฒนาองค์กรให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นสิ่งที่สามารถสร้างความพึงพอใจทางสังคมของสมาชิกในองค์กรได้ การจัดโครงสร้างตำแหน่ง โดยจัดตำแหน่งหัวหน้า ซึ่งผู้มีตำแหน่งดังกล่าวจะได้รับความพึงพอใจกับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

2. งานหรือภารกิจ เป็นการรวมงานอิสระ หรืองานที่มีความสัมพันธ์กันเข้าเป็นรูปแบบเดียวกัน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องช่วยเหลือ แต่จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตำแหน่งนั้นๆ งานประกอบด้วย งานประจำ และงานที่ไม่เป็นงานประจำ

3. เทคโนโลยี เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อองค์กร การค้นพบเทคโนโลยีใหม่ๆ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขององค์กร ทั้งนี้อาจจะเสริมหรือทำลายขององค์กร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แต่ละองค์กรได้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. คน หากปราศจากคนแล้ว องค์กรก็ไม่มีอาจมีได้ เพราะคนเป็นผู้สร้างองค์กรขึ้น และคนยังเป็นส่วนประกอบสำคัญขององค์กร องค์กรจะปฏิบัติการกิจไปสู่เป้าหมายได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับคนในองค์กรนั้น ๆ

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการประหยัดต่อขนาด

การผลิต หมายถึง การแปรสภาพปัจจัยการผลิต หรือทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ที่ดิน (Land) แรงงาน (Capital) วัสดุดิบ (Materials) และเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้เป็นสินค้าและบริการโดยไม่ได้หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัตถุเท่านั้น แต่รวมถึงกิจกรรมทั้งหมดซึ่งเกี่ยวข้องกับ การผลิต สินค้าและบริการ ไม่ว่าจะเป็นการกู้ยืม การขยายขนาดการผลิตการจ้างคนงาน การซื้อวัตถุดิบ การควบคุมคุณภาพทางด้านต้นทุน และอื่น ๆ ซึ่งก็คือการแปรสภาพด้านกายภาพของปัจจัย การผลิตให้ เป็นผลผลิตนั่นเอง (อภิรัฐ, 2546: 113)

การผลิตในระยะสั้นและการผลิตในระยะยาว (Short-Run and Long-Run Production) การผลิตในระยะสั้น หมายถึงช่วงเวลาของการผลิตที่หน่วยผลิตไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปริมาณปัจจัยการผลิตบางอย่างได้ เราเรียกปัจจัยที่ยังเปลี่ยนแปลงจำนวนไม่ได้นี้ว่า ปัจจัยคงที่ (Fixed Cost) เช่น ที่ดิน อาคาร โรงงาน เครื่องจักรขนาดหนักเป็นต้น ส่วนปัจจัยการผลิตใดที่สามารถเปลี่ยนแปลงจำนวนได้เมื่อต้องการ เราเรียกปัจจัยการผลิตชนิดนี้ว่าปัจจัยแปรผัน (Variable Factors) การผลิตในระยะสั้นจึง หมายถึง ช่วงเวลาที่มีทั้งปัจจัยแปรผันทำงานร่วมกับปัจจัยคงที่อย่างน้อย 1 ชนิด

การผลิตในระยะยาว หมายถึงช่วงเวลาการผลิตที่ผู้ผลิตสามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตทุกอย่างให้มีจำนวนตามต้องการได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการเปลี่ยนแปลงขนาด ของโรงงาน หรือกิจการ (Scale of Plant) นั่นเอง ดังนั้น การผลิตในระยะยาวจึงมีแต่ปัจจัยแปรผันอย่างเดียว และไม่มีปัจจัยคงที่อยู่เลย ปัจจัยคงที่ จะกลายสภาพเป็นปัจจัยแปรผันไปทันที เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนหรือขนาดของมัน

ฟังก์ชันการผลิต (Production Function) คือ ความสัมพันธ์ซึ่งอาจอยู่ในรูปของตารางหรือ สมการ ระหว่างจำนวนหน่วยของบริการจากปัจจัยการผลิต ที่ใช้และผลผลิตที่ได้รับ ซึ่งฟังก์ชันการผลิตหนึ่ง ๆ จะบอกให้รู้ถึงจำนวนต่ำสุด ของบริการจากปัจจัยการผลิต ที่จำเป็น ต้องใช้ในการผลิต ผลผลิตแต่ละจำนวน หรือในอีกทางหนึ่ง ฟังก์ชันการผลิตจะบอกให้รู้ถึงจำนวนสูงสุดของผลผลิตที่สามารถผลิตได้จากการใช้บริการจากปัจจัยการผลิตจำนวนใดจำนวนหนึ่ง ภายให้เทคนิคการผลิตที่เป็นอยู่ขณะนั้น ดังนั้น สามารถเขียนสมการ ได้ดังนี้

$$Q = f[X_1, X_2, X_3, \dots, X_n] \quad (1)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดย Q = จำนวนสินค้าที่หน่วยธุรกิจทำการผลิต

$X_1, X_2, X_3, \dots, X_n$ = ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดที่ใช้ในการผลิต

ฟังก์ชันคอบ-ดักลาส (Cobb Douglas Production Function) เป็นสมการที่เกิดขึ้นใน ช่วงปี ค.ศ. 1920 ซึ่งจะอยู่ในรูปของเลขยกกำลัง ดังนี้ (อภิรัฐ, 2546:141)

$$Q = AL^a K^b \quad (2)$$

เมื่อ Q = ปริมาณผลผลิต

K = ปัจจัยทุน

L = ปัจจัยแรงงาน

A, a, b = สัมประสิทธิ์ที่ถูกประมาณค่า

คุณสมบัติที่สำคัญของ สมการผลิต แบบคอบ-ดักลาส (Cobb Douglas Production function)

1. ผลผลิตหน่วยสุดท้ายของปัจจัยทุน (MPK) และผลผลิตหน่วยสุดท้ายของปัจจัยแรงงาน (MPL) จะขึ้นอยู่กับปริมาณปัจจัยทุนและปริมาณปัจจัยแรงงานที่ใช้ในการผลิต ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$MP_K = \frac{\partial Q}{\partial K} = a \cdot A K^{a-1} L^b = \frac{a \cdot Q}{K} > 0 \quad (3)$$

$$MP_L = \frac{\partial Q}{\partial L} = b \cdot A K^a L^{b-1} = \frac{b \cdot Q}{L} > 0 \quad (4)$$

2. ดัชนีกำลังของปัจจัยทุนและปัจจัยแรงงานคือ a และ b นั้น จะเป็นค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยทุนและปัจจัยแรงงาน นอกจากนั้น ผลรวม ยกกำลัง คือ $a+b$ จะเป็นตัว บอกผลได้ต่อขนาด ดังนี้

ถ้า $a+b = 1$ แสดงว่า ผลได้ต่อขนาดคงที่

$a+b > 1$ แสดงว่า ผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้น

$a+b < 1$ แสดงว่า ผลได้ต่อขนาดลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สามารถประมาณการโดยการวิเคราะห์เชิงถดถอย โดยเปลี่ยนสมการ (2) เป็น สมการเส้นตรงให้อยู่ในรูปของ log-form ดังสมการ

$$\ln Q = \ln A + a \ln K + b \ln L \quad (5)$$

4. สามารถใช้ได้ในการณที่มีปัจจัยการผลิตมากกว่า 2 ชนิด

สมการผลิตแบบคอบ-ดักลาส (Cobb Douglas Production Function) สามารถใช้ในการประมาณข้อมูลสำหรับอุตสาหกรรมที่เป็นของภาคเอกชนและอุตสาหกรรมที่เป็นของภาครัฐ โดยใช้การวิเคราะห์แบบอนุกรมเวลาและแบบภาคตัดขวาง อย่างไรก็ตามแต่ละกรณีพบว่ามีอุปสรรคต่าง ๆ ดังนี้

(1) ในกรณีที่กิจการผลิตสินค้าหลายชนิด ผลผลิตมักจะมีการวัดในหน่วยของเงินมากกว่าในหน่วยของสินค้า ดังนั้น จึงจะต้องทำให้มูลค่าของผลผลิตเปลี่ยนแปลง โดยใช้ดัชนีราคาในการวิเคราะห์แบบอนุกรมเวลา หรือมีการปรับความแตกต่างของราคาสำหรับกิจการและอุตสาหกรรมที่ตั้งในภูมิภาคต่างกัน ในการวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง

(2) ทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้า ต้องสามารถที่จะนับได้ แต่เนื่องจากการเครื่องจักรและอุปกรณ์ มีหลายชนิดและมีอายุการใช้ตลอดจนให้ผลผลิตแตกต่างกัน จึงจะทำให้มีการสะสมทุนนั้นถูกนำมา ใช้แทน

(3) ในการวิเคราะห์แบบอนุกรมเวลาต้องอาศัยสมมติฐานพื้นฐานที่สำคัญคือเทคโนโลยี ที่ใช้ในการผลิตจะต้องคงที่หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาที่เก็บข้อมูล เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ หากความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับปัจจัยการผลิต แต่ในความเป็นจริงแล้วเทคโนโลยีย่อมมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวการวิเคราะห์แบบอนุกรมเวลาจึงถือว่าเป็นเทคโนโลยีเป็นตัวแปรอิสระตัวหนึ่งในสมการผลิต ส่วนการวิเคราะห์แบบภาคตัดขวางเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาสั้นๆ จากที่ต่าง ๆ ซึ่งใช้เทคโนโลยีที่ต่างกัน สมการผลิตที่ประมาณขึ้นจึงเป็นสมการของภาพรวมในอุตสาหกรรมนั้น ๆ

การประหยัดต่อขนาด (Economies of scale)

การประหยัดต่อขนาด (สาวิตรี โสภารักษ์ , 2544: 29) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยกับขนาดธุรกิจ โดยสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาว กล่าวคือ ถ้ามีการประหยัดต่อขนาด เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวจะ มีค่าความชันเป็นลบ แสดงถึงหน่วยผลิตทำการผลิตอยู่ในช่วงการประหยัดต่อขนาดเพิ่มขึ้น (Increasing Return to Scales) คือ การผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตทุกชนิด ในสัดส่วนหนึ่ง ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะมีสัดส่วนที่มากกว่าปัจจัยที่เพิ่มขึ้น จึงมีผลให้ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยลดลง กรณีที่เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวมีค่าความชันเป็นศูนย์ หมายถึงการผลิตที่อยู่ในช่วงการประหยัดต่อขนาดคงที่ (Constant Return to Scales) คือ เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลิตทุกชนิด ในสัดส่วนใดก็ตาม ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะมีสัดส่วนเดียวกับปัจจัยที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนเฉลี่ยจะคงที่ และถ้าไม่มีการประหยัดต่อขนาดลง (Decreasing Return to Scales) คือ การผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตทุกชนิดในสัดส่วนหนึ่งผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าการเพิ่มของปัจจัยการผลิต ต้นทุนต่อหน่วยจะเพิ่มขึ้น

ทั้งการประหยัดและการไม่ประหยัดที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมานั้นเป็นผลทำให้เส้นของต้นทุนในระยะยาวลดลง และเพิ่มขึ้น ดังนั้น เส้นต้นทุนในระยะยาวตลอดทั้งเส้นจึงมีลักษณะเป็นรูปตัว U (U-Shape) เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าการประหยัดหรือไม่ประหยัดที่กล่าวมาข้างต้นเป็นผลที่เกิดจากการกระทำของกิจการเองทั้งสิ้นการที่กิจการมีต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยเพิ่มขึ้นก็เนื่องจากการที่มีการขยายขนาดการผลิตของกิจการจนมีขนาดใหญ่เกินไปนั่นเอง การประหยัด และการไม่ประหยัดในลักษณะดังกล่าวเรียกว่า “การประหยัดจากภายใน” (Internal Economies) และ “การไม่ประหยัดจากภายใน” (Internal Diseconomies)

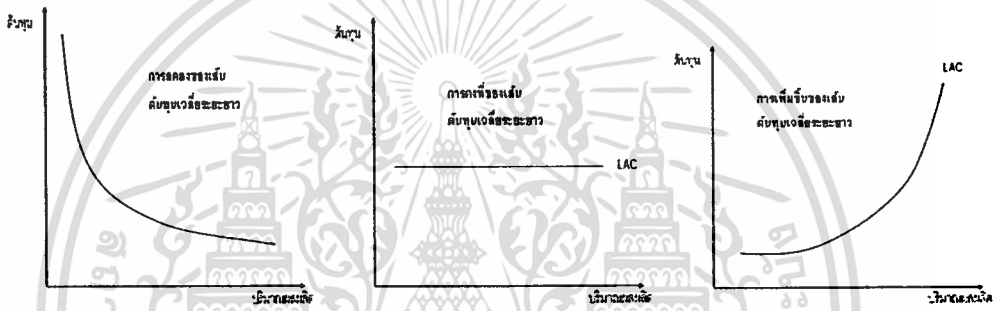
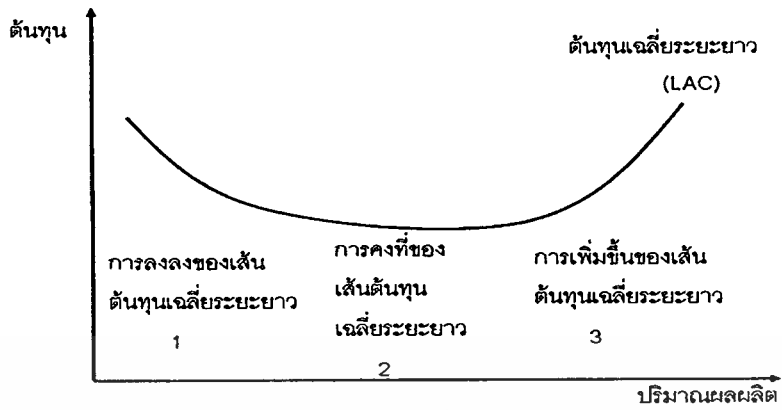
การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนในระยะยาวยังอาจเกิดในอีกลักษณะหนึ่งได้ เป็นต้นว่า เมื่อเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ มีการค้นคว้าวิจัยหาวัตถุดิบใหม่ๆ ที่มีต้นทุนต่ำลงหรือมีคุณภาพที่สูงขึ้นมาใช้ในการผลิตหน่วยธุรกิจที่ใช้วัตถุดิบดังกล่าวในการผลิตย่อมสามารถ ลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยให้ต่ำลงได้ไม่ว่าธุรกิจนั้นจะใช้ขนาดการผลิตใดอยู่ก็ตาม การลดลงของต้นทุนต่อหน่วยจึงเป็นผลให้เส้นต้นทุนระยะยาวลดลงทั้งเส้น การประหยัดต้นทุนที่เกิด ในกรณีหลังนี้เป็นผลมาจากสาเหตุภายนอก การประหยัดลักษณะนี้เรียกว่า “การประหยัดจากภายนอก” (External Economies) ในทางตรงกันข้ามถ้ามีสาเหตุภายนอกใด ๆ เป็นผลให้ต้นทุนต่อหน่วยโดยเฉลี่ยของหน่วยธุรกิจสูงขึ้นเป็นต้นว่า การมีผู้ผลิตจะทั้งในอุตสาหกรรม หรือนอกอุตสาหกรรมก็ตามเข้ามาแย่งซื้อปัจจัยการผลิตจนเป็นผลให้ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น ต้นทุนเฉลี่ยของหน่วยธุรกิจที่ใช้ปัจจัยดังกล่าวในการผลิตย่อมสูงขึ้น ทั้ง ๆ ที่มีได้เปลี่ยนแปลงขนาดการผลิตของตนแต่อย่างใดการเพิ่มสูงขึ้นของต้นทุนเฉลี่ยในลักษณะดังกล่าวนี้ จะทำให้เส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะยาวสูงขึ้นทั้งเส้น การไม่ประหยัดในลักษณะนี้เรียกว่า “การไม่ประหยัดจากภายนอก” (External Diseconomies)

จากภาพที่ 2.2 จะแสดงให้เห็นถึงลักษณะของความชันของเส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะยาวที่มีความสัมพันธ์กับการประหยัดต่อขนาด

ต้นทุนเฉลี่ยระยะยาว (Long Run Average Cost : LAC) ซึ่งเส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวที่เป็นรูปตัว U (U-Shape) สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง

ช่วงที่ 1 เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวมีค่าความชันเป็นลบ แสดงถึงหน่วยผลิตทำการผลิตอยู่ในช่วงการประหยัดต่อขนาดเพิ่มขึ้น (Increasing Return to Scales) คือ ช่วงแห่งการขยาย ของการผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตทุกชนิดในสัดส่วนหนึ่งผลผลิต ที่เพิ่มขึ้น จะมี สัดส่วนที่มากกว่าปัจจัยที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนเฉลี่ยจะลดลง หมายถึง มีการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scales)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประหยัดต่อขนาด

การประหยัดต่อขนาดคงที่

การไม่ประหยัดต่อขนาด

ภาพที่ 2.2 ความชันของเส้นต้นทุนเฉลี่ยระยะยาวและการประหยัดต่อขนาด

ที่มา: (สาวิตรี โสภารักษ์, 2544:30, 1980)

ช่วงที่ 2 เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวมีค่าความชันเป็นศูนย์ หมายถึง หน่วยผลิตทำการผลิตอยู่ในช่วงประหยัดต่อขนาดคงที่ (Constant Return to Scales) คือ เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตทุกชนิดในสัดส่วนใดก็ตาม ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะมีสัดส่วนเดียวกับปัจจัยที่เพิ่มขึ้นต้นทุนเฉลี่ยจะคงที่

ช่วงที่ 3 เส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวมีค่าความชันเป็นบวก หมายถึง หน่วยผลิตทำการผลิตอยู่ในช่วงการประหยัดต่อขนาดลดลง (Decreasing Return to Scales) คือ ช่วงแห่งการขยายของการผลิตที่เมื่อเพิ่มปัจจัยการผลิตทุกชนิดในสัดส่วนหนึ่งผลผลิตจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงต่ำกว่าการเพิ่มของปัจจัยการผลิต ต้นทุนเฉลี่ยจะเพิ่มขึ้น เรียกว่า การไม่ประหยัดต่อขนาด (Decreasing Return to Scales)

กฎผลได้ต่อขนาด (Law of Return to Scale)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎผลได้ต่อขนาด หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปริมาณของผลผลิตรวมซึ่งเกิดจากปัจจัยการผลิตทุกชนิดเปลี่ยนแปลงไปเป็นสัดส่วนเดียวกัน ดังนั้นจึงเป็นกฎว่าด้วยการผลิตในระยะยาว ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ปัจจัยการผลิตทุกชนิดเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 15 เรียกว่า ผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้น (Increasing Return to Scale) และปรากฏการณ์นี้จะสะท้อนออกมาในลักษณะที่ว่าต้นทุนเฉลี่ยมีค่าลดลง (Decreasing Cost)
2. ปัจจัยการผลิตทุกชนิดเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 15 เรียกว่า ผลได้ต่อขนาดคงที่ (Constant Return to Scale) และปรากฏการณ์นี้จะสะท้อนออกมาในลักษณะที่ว่าต้นทุนเฉลี่ยมีค่าคงที่ (Constant Cost)
3. ปัจจัยการผลิตทุกชนิดเพิ่มขึ้นร้อยละ 15 ทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 15 เรียกว่า ผลได้ต่อขนาดลดลง (Decreasing Return to Scale) และปรากฏการณ์นี้จะสะท้อนออกมาในลักษณะที่ว่าต้นทุนเฉลี่ยมีค่าเพิ่มขึ้น (Increasing Cost)

ปรากฏการณ์ของ “ผลได้ต่อขนาด” ทำให้เกิดการประหยัดหรือไม่ประหยัดสืบเนื่องจากขนาดของการผลิต (Economies and Diseconomies of Scale) ซึ่งจะอธิบาย 2 กรณี ดังนี้

1. ในกรณีของ Increasing Return to Scale อธิบายได้ว่า เมื่อมีการผลิตขยายใหญ่ขึ้น การแบ่งงานกันทำ และความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) จะมีได้มากขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ ยังสามารถนำเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพที่ดีกว่ามาใช้ในการผลิต มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ก่อให้เกิดการประหยัดขึ้นภายในกิจการ (Internal Economies) ในขณะเดียวกันก็มีการประหยัดที่เกิดขึ้นจากภายนอกกิจการด้วย (External Economies) คือ เมื่อการผลิตขนาดใหญ่ขึ้น กิจการได้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น ซื้อวัตถุดิบได้ราคา ถูกลงเพราะสั่งซื้อในปริมาณมาก หรือกู้เงินจากสถาบันการเงินโดยเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำ เป็นต้น ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง
2. ในกรณีของ Decreasing Return to Scale อธิบายได้ว่า เมื่อขนาดของกิจการขยายใหญ่ขึ้น ระบบการจัดการดูแลไม่ทั่วถึง ยังผลให้ประสิทธิภาพของการผลิตลดลง หรือคนงาน ที่รับเข้ามาใหม่เนื่องจากการขยายขนาดการผลิตยังไม่มี ความชำนาญ เป็นต้น ก่อให้เกิดการไม่ประหยัดขึ้นภายในกิจการ (Internal Diseconomies) ส่วนการไม่ประหยัดที่เกิดขึ้นจากภายนอกกิจการ (External Diseconomies) เนื่องจากการขยายขนาดการผลิตทำให้ต้องมีการแย่งซื้อปัจจัยการผลิต วัตถุดิบ หรือแม้แต่การแย่งตัวผู้บริหารมืออาชีพต้องจ่ายเงินเดือนในอัตราที่สูง เป็นต้น จึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นไปด้วย

การขยายขนาดการผลิตในธุรกิจ อาจเกิดทั้งการประหยัด (Economies) หรือการไม่ประหยัด (Diseconomies) ในเวลาเดียวกันได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสีย ในบางปัญหา ขึ้นอยู่กับผลสุทธิของปรากฏการณ์ทั้งสองที่องค์กรธุรกิจได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่กำหนดการประหยัดต่อขนาดจากขนาดการผลิต คือ

1. การประหยัดจากด้านแรงงาน (Labor Economy) การขยายขนาดของการผลิตออกไป จะต้องใช้แรงงานจำนวนมากขึ้น ทำให้ผู้ผลิต สามารถแบ่งคนงานให้ทำงานตามความถนัดของตนจนเกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) และได้ปริมาณผลผลิตมากกว่าเดิม ต้นทุนเฉลี่ยจึงลดลง
2. การประหยัดจากด้านวัตถุดิบและเงินทุน (Material and Financial Economy) กิจกรรมที่มีขนาดใหญ่ และผลิตสินค้าในปริมาณมาก จำเป็นต้องสั่งซื้อวัตถุดิบหรือใช้เงินทุนครั้งละมาก ๆ ทำให้มีโอกาสต่อรองราคาวัตถุดิบ หรือดอกเบี้ย ได้มากกว่ากิจกรรมที่มีขนาดเล็ก ต้นทุนเฉลี่ยจึงต่ำกว่า
3. การประหยัดจากด้านเทคนิค (Technical Economy) เมื่อขยายขนาดของการผลิตจากขนาดเล็กให้ใหญ่ขึ้น จะเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตสามารถเลือกใช้เครื่องจักร เครื่องมือที่มีขนาดใหญ่ และมีประสิทธิภาพสูง ๆ มากกว่ากิจกรรมขนาดเล็ก ซึ่งแน่นอนย่อมทำให้ต้นทุนเฉลี่ยถูกลง
4. การประหยัดจากด้านการตลาด (Marketing Economy) ถ้าใช้จ่ายทางการตลาด เช่น ค่าโฆษณา และค่าส่งเสริมการขายของกิจการที่ผลิตสินค้าจำนวนมาก ๆ โดยเฉลี่ยต่อหน่วยจะถูกกว่ากิจการที่ผลิตสินค้าจำนวนน้อย เช่น กิจการผลิตสินค้า 1,000,000 บาท ค่าโฆษณาเฉลี่ยต่อหน่วยเท่ากับ 1 บาท ในขณะที่กิจการที่ผลิตสินค้า 100,000 หน่วย และใช้งบประมาณเท่ากันจะเสียค่าโฆษณาเท่ากัน จะเสียค่าโฆษณาถึงหน่วยละ 10 บาท เป็นต้น

ปัจจัยที่ไม่ก่อให้เกิดการประหยัดจากขนาดการผลิต คือ

1. ต้นทุนการขนส่ง (Transportation Costs) เกิดจากการที่หน่วยธุรกิจขยายการผลิต โดยใช้โรงงานเดียว ในขณะที่หน่วยธุรกิจนั้นมีลูกค้ากระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทำให้การขนส่งสินค้าไปยังลูกค้ามีต้นทุนที่สูงขึ้น
2. ความไม่สมบูรณ์ของตลาดแรงงาน (Imperfections in the Labor Market) มีผลทำให้หน่วยธุรกิจที่ขยายการผลิตออกไป และต้องใช้แรงงานเพิ่มขึ้น จะต้องจ่ายค่าแรงเพิ่มขึ้น
3. ความซับซ้อนขององค์การที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้มีลำดับชั้นของการบริหาร (Level of Management) และสายการบังคับบัญชา (Chain of Command) ยาว การอำนวยการและการสั่งการของผู้บริหารระดับสูงกว่าจนถึงระดับพนักงานต้องใช้เวลาาก ต้นทุนด้านการบริหาร จึงเพิ่มขึ้น

ปัจจัยทั้งหลายดังกล่าว ทำให้ต้นทุนรวมและต้นทุนเฉลี่ยของหน่วยธุรกิจเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้บริหารหน่วยธุรกิจจำนวนมากพยายามแก้ไขปรับปรุงด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น (รุ่งโรจน์ เบญจมสุทิน, 2548: 281)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีต้นทุนการผลิต

สาวิตรี โสภารักษ์ (2544 : 29, 1980) ต้นทุนรวมที่เกิดขึ้นในการผลิต หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการผลิต

$$C = \sum_{i=1}^n P_i X_i$$

โดย $C =$ ต้นทุนรวม

$X_i =$ ปริมาณปัจจัยการผลิตชนิดที่ i

$P_i =$ ราคาของปัจจัยการผลิตชนิดที่ i

ฟังก์ชันต้นทุนการผลิตแสดงถึง ต้นทุนที่ต่ำที่สุดที่ใช้การผลิตสินค้าจำนวนหนึ่ง ณ ระดับราคาของปัจจัยการผลิตระดับหนึ่ง สามารถเขียนได้ดังนี้

$$C = f(Y, P_i) \text{ โดย } i = 1, \dots, n \text{ (} i \text{ คือ ชนิดของปัจจัยการผลิต)}$$

นั่นคือ ฟังก์ชันต้นทุนการผลิต (C) ขึ้นอยู่กับราคาของปัจจัยการผลิต (P) และปริมาณผลผลิต (Y) แต่ละชนิด ที่นำมาผลิต ณ ช่วงเวลาการผลิตเดียวกัน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อำนวยการ แสง โนรี (2527) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบของโครงสร้างตลาด การประหยัดต่อขนาดและพฤติกรรมกำไร ระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ไทย โดยการศึกษาธนาคารพาณิชย์ 16 แห่ง และบริษัทเงินทุน และหลักทรัพย์จำนวน 112 แห่ง ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า ระบบธนาคารพาณิชย์ไทยมีการกระจุกตัวจริง ดังนั้นโครงสร้างตลาดเป็นแบบกึ่งผูกขาด ส่วนบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ที่มีโครงสร้างตลาดแบบแข่งขันเนื่องจากอัตราการกระจุกตัวมีการกระจายอย่างมาก สำหรับผลการศึกษาการประหยัดต่อขนาดพบว่าธนาคารพาณิชย์ไทย จำนวน 5 ธนาคารที่มีการประหยัดต่อขนาดมากที่สุด ส่วนการศึกษาพฤติกรรมกำไรพบว่า ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเป็นธนาคารขนาดใหญ่ มีอัตรากำไรสัมพัทธ์ อัตราการกระจุกตัว ส่วนธนาคารขนาดเล็กที่สุดคือ ธนาคารหวังหลี อัตราของกำไรมีความสัมพันธ์กับการประหยัดต่อขนาด ส่วนบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ปรากฏว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 มีอัตราของกำไรมีความสัมพันธ์กับการประหยัดต่อขนาดและอัตราการกระจุกตัวอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับกลุ่มที่ 2 และ 4 อัตราของกำไรมีความสัมพันธ์กับการประหยัดต่อขนาดอย่างมีนัยสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าเพียงตัวแปรเดียว

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิงหา ชาคะวะสุ (2542) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความอยู่รอดและการประหยัดต่อขนาดของธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็งในประเทศไทย โดยการศึกษาธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็งของประเทศไทย ในภาวะปัจจุบันประสบกับปัญหาการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาด้านทุนการผลิตภายในประเทศสูงขึ้น เนื่องจากการขาดแคลนวัตถุดิบการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิต การศึกษา ในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาถึงความอยู่รอดและการประหยัดต่อขนาดของธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง รวมถึงศึกษาอุปสงค์การส่งออกของสินค้าอาหารทะเลแช่เยือกแข็งของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนการผลิตและการค้าในธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็ง ของประเทศไทยไปญี่ปุ่น โดยใช้บริษัทตัวอย่าง 9 บริษัทที่ประกอบธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็งใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี 2536 ถึง 2540 มาวิเคราะห์ด้วยอัตราส่วนทางการเงิน จุดคุ้มทุน และการประหยัดต่อขนาด ส่วนการวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกศึกษาเฉพาะสินค้าแช่เย็น แช่แข็ง 3 ประเภท คือ กุ้ง ปลา และปลาหมึก ผลการศึกษาพบว่าจากบริษัทที่ศึกษา มี 2 บริษัทที่มีประสิทธิภาพทางการเงินที่ดีคือ บมจ.ห้อง เย็น โชติวัฒน์ หาดใหญ่ และ บมจ.ซีเฟรชอินครัสตรี มี 5 บริษัทสามารถประกอบตัวอยู่ได้ และ อีก 2 บริษัทที่มีประสิทธิภาพทางการเงินต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่ามีเพียง 2 บริษัทเท่านั้นที่สามารถ ไปถึงจุดคุ้มทุน ได้คือ บมจ.ห้องเย็น โชติวัฒน์ หาดใหญ่ และ บมจ.ปากพั้งห้องเย็น และมี 6 บริษัทที่เกิดการประหยัดต่อขนาด นอกจากนี้ปัจจัยสำคัญที่กำหนดอุปสงค์การส่งออกของกุ้ง ปลา และ ปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งคือ ราคาส่งออกของไทย อัตราแลกเปลี่ยนและรายได้ประชาชาติ ต่อหัวของประเทศผู้นำเข้า สำหรับราคาส่งออกของประเทศคู่แข่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนด อุปสงค์การส่งออกของกุ้งและปลาแช่เย็นแช่แข็ง ทั้งนี้ประมาณการอุปสงค์การส่งออกปลาและ ปลาหมึกแช่เย็นแช่แข็งไปญี่ปุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่อุปสงค์การส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งนั้น มีแนวโน้มลดลง จากการศึกษาทั้งหมดได้ขอเสนอแนะเพื่อให้บริษัทตัวอย่างของธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็งสามารถอยู่รอดนั้น จำเป็นต้องปรับปรุงประสิทธิภาพทางการเงินให้ดีขึ้น ต้องควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า รวมทั้งควรสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเพื่อ รักษาอุปสงค์การส่งออกในตลาดผู้ซื้อหลัก อย่างไรก็ตามควรป้องกันความเสี่ยงจากการลดลง ของอุปสงค์การส่งออกด้วยการขยายเป้าหมายการค้าสู่ตลาดใหม่ โดยรัฐบาลควรช่วยส่งเสริม ในการขยายตลาดแห่งใหม่

จุฬารัตน์ คำณวัณชัย (2533) ศึกษาเรื่องการประหยัดต่อขนาดและการประหยัดจากการขยายขอบเขตการดำเนินงานธุรกิจขอธนาคารพาณิชย์ไทย โดยศึกษาทั้งภาพรวมและรายธนาคารจำนวน 15 ธนาคาร ใช้ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2547-2531 ศึกษาจากสมการต้นทุน 2 แบบ คือ Cobb-Douglas Cost Function บอกถึงการประหยัดต่อขนาดหรือไม่ประหยัดต่อขนาดของธนาคารพาณิชย์ และ Translog Cost Function บอกถึงการประหยัดจากการขยายขอบเขตการดำเนินงานหรือไม่ประหยัดจากการขยายขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ โดยกำหนดให้ต้นทุนเป็นตัวแปรตาม ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบด้วย ดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ยืม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน และ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ และมีตัวแปรอิสระคือ ปริมาณผลผลิต และ ราคาปัจจัยการผลิต นอกจากนี้ยังได้นำตัวแปร จำนวนสาขา และตัวแปรความเสี่ยงในการกู้ยืมเงินมาใช้ในแบบจำลองด้วย เนื่องจาก เป็นตัวแปรที่วัดอัตราดอกเบี้ยคุณภาพของผลผลิตของธนาคารซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนในการดำเนินงานเช่นกัน ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารพาณิชย์มีการประหยัดต่อขนาด จากสมการ Cobb-Douglas Cost Function สอดคล้องกับ Translog Cost Function และผลการศึกษาจากสมการ Translog Cost Function พบว่า มีการประหยัดต่อขนาดการผลิตในรายการหนี้สิน และภาระผูกพันสูงกว่าธุรกิจการให้กู้ยืมกับการลงทุน เป็นกลุ่มธุรกิจที่ผลิตร่วมกันแล้วก่อให้เกิดการประหยัดจากการขยายขอบเขตการผลิตสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มธุรกิจการให้กู้ยืมกับการทำค้ำประกันและภาระผูกพัน สำหรับกลุ่มธุรกิจการลงทุนกับการทำค้ำประกันและภาระผูกพัน ไม่มีการประหยัดจากการขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจเลย

สาวิตรี ไสภารักษ์(2544) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การประหยัดต่อขนาดเปรียบเทียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ของเอกชน รัฐบาล และทุนต่างประเทศ โดยใช้ข้อมูลจากงบดุลและงบกำไรขาดทุนของแต่ละธนาคาร ตั้งแต่ พ.ศ. 2541-2543 โดยธนาคารเอกชนได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารไทยพาณิชย์ และธนาคารทหารไทย ส่วนธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารนครหลวงไทย และ ธนาคารศรีนคร ส่วนธนาคารทุนต่างประเทศ ได้แก่ ธนาคารเอเชีย ธนาคาร ดีบีเอสไทยธนุ ธนาคารยูโอบี รัตนสิน และธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดอร์นครชน ผลการศึกษาปรากฏว่า ธนาคารทุกกลุ่มมีการประหยัดต่อขนาด โดยธนาคารกลุ่มที่มีการประหยัดต่อขนาดมากที่สุด คือ กลุ่มธนาคารทุนต่างประเทศ โดยมีค่าการประหยัดต่อขนาดเท่ากับ 0.8007 และ 0.8086 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละผลผลิตพบว่า ผลผลิตที่ก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดมากที่สุด คือ รายได้จากค่าธรรมเนียม รองลงมาได้แก่ การลงทุนในหลักทรัพย์และปริมาณเงินให้สินเชื่อตามลำดับ

2.4 วิธีการศึกษา

2.4.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

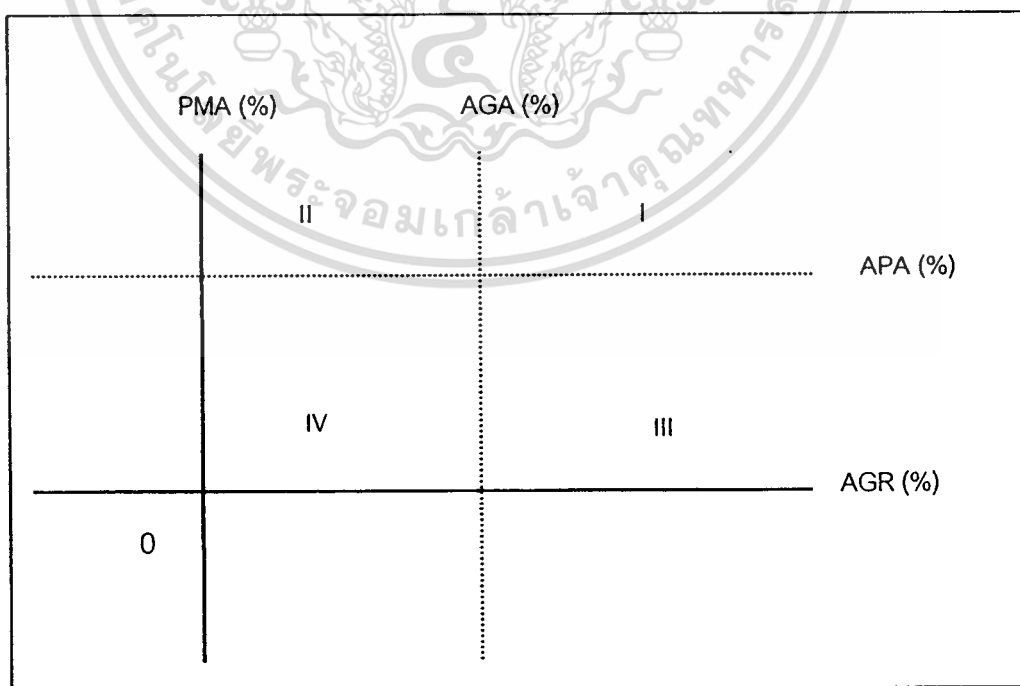
แหล่งข้อมูล จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลงบการเงินและรายงานประจำปีของธนาคารพาณิชย์ 15 ธนาคาร ตั้งแต่ ปี 2547-2550 ซึ่งได้จากธนาคารทั้ง 15 ธนาคารและจากธนาคารแห่งประเทศไทย

2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์โดยใช้วิธีการวัดความสามารถ ในการอยู่รอด เป็นการนำข้อมูลงบการเงินตั้งแต่ปี 2547 – 2550 ของธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีจำนวน 15 ธนาคาร โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินได้แก่ อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (Profit Margin per Asset : PMA) และอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม (Asset Growth Rate : AGR) ซึ่งแสดงถึงการเจริญเติบโตของกิจการ โดยมีสินทรัพย์เป็นตัววัดขนาดโดยใช้ค่าเฉลี่ยจากช่วงเวลาที่ทำการศึกษา หลังจากนั้นนำค่าที่ได้จากการคำนวณของธนาคารพาณิชย์แต่ละรายแสดงเป็นจุดร่วมลงบนพื้นที่ในกราฟ เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (Average Profit Margin per Asset : APA) ของธนาคารพาณิชย์ และค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม (Average Growth Rate : AGA) ของธนาคารพาณิชย์ เพื่อหาข้อสรุปว่าธนาคารพาณิชย์ใดมีจุดร่วมอยู่ในพื้นที่ส่วนต่างๆ ตามภาพที่ 2.3

โดยพื้นที่ในแต่ละส่วนจะแสดงถึงความสามารถในการอยู่รอด หรือการประหยัดต่อขนาด และการไม่ประหยัดต่อขนาด ซึ่งสามารถอธิบายความหมายในแต่ละส่วนได้ดังนี้

ส่วนที่ I มีความสามารถในการอยู่รอดสูง หมายถึง ส่วนที่มีซึ่งอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมและอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม สูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม แสดงว่ามีการลงทุนได้อย่างเหมาะสม ถือว่าเป็นส่วนที่มีความสามารถในการอยู่รอดมากที่สุดหรือเกิดการประหยัดต่อขนาดสูงสุด

ภาพที่ 2.3 การประหยัดต่อขนาดโดยวิธีการวัดความสามารถในการอยู่รอด

ส่วนที่ II มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางด้านกำไรสูง หมายถึง ส่วนที่ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม แต่มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ซึ่งถือว่ามีความสามารถในการอยู่รอดหรือสามารถเกิดการประหยัดต่อขนาดได้แต่น้อยกว่าส่วนที่ I

ส่วนที่ III มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางด้านการเติบโตของสินทรัพย์สูง หมายถึง ส่วนที่มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ในขณะที่อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดแต่น้อยกว่าธนาคารในส่วนที่ I และส่วนที่ II ซึ่งสามารถสร้างผลกำไรเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต

ส่วนที่ IV ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด หมายถึง ส่วนที่ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม และอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอดหรือไม่เกิดการประหยัดต่อขนาด

ซึ่ง PMA, AGR, APA, AGA นั้น สามารถคำนวณได้จากการใช้ข้อมูลงบการเงินของธนาคารพาณิชย์แต่ละธนาคารมาหาอัตราส่วนทางการเงินดังต่อไปนี้

1. อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ (PMA)

$$PMA = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

ผลที่ได้จากการคำนวณจะมี 4 ค่าตามจำนวนปีที่นำมาศึกษา ซึ่งต้องนำมาเฉลี่ยก่อนนำมาลงในกราฟ

2. ค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (APA)

$$APA = \frac{\sum_{i=1}^n \text{อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของธนาคาร}}{\text{จำนวนธนาคารทั้งหมด}}$$

โดยที่ i คือ ธนาคารที่ 1,2,...,n

n คือ จำนวนธนาคารที่นำมาศึกษา

3. อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ (AGR)

$$AGR = \frac{\text{สินทรัพย์รวมปีนี้} - \text{สินทรัพย์รวมปีที่แล้ว}}{\text{สินทรัพย์รวมปีที่แล้ว}} \times 100$$

ผลที่ได้จากการคำนวณจะมี 3 ค่าตามจำนวนปีที่นำมาศึกษา ซึ่งต้องนำมาเฉลี่ยก่อนนำมาลงในกราฟ

4. ค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม (AGA)

$$AGA = \frac{\sum_{i=1}^n \text{อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมของธนาคาร}}{n}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ: **จำนวนธนาคารทั้งหมด** เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

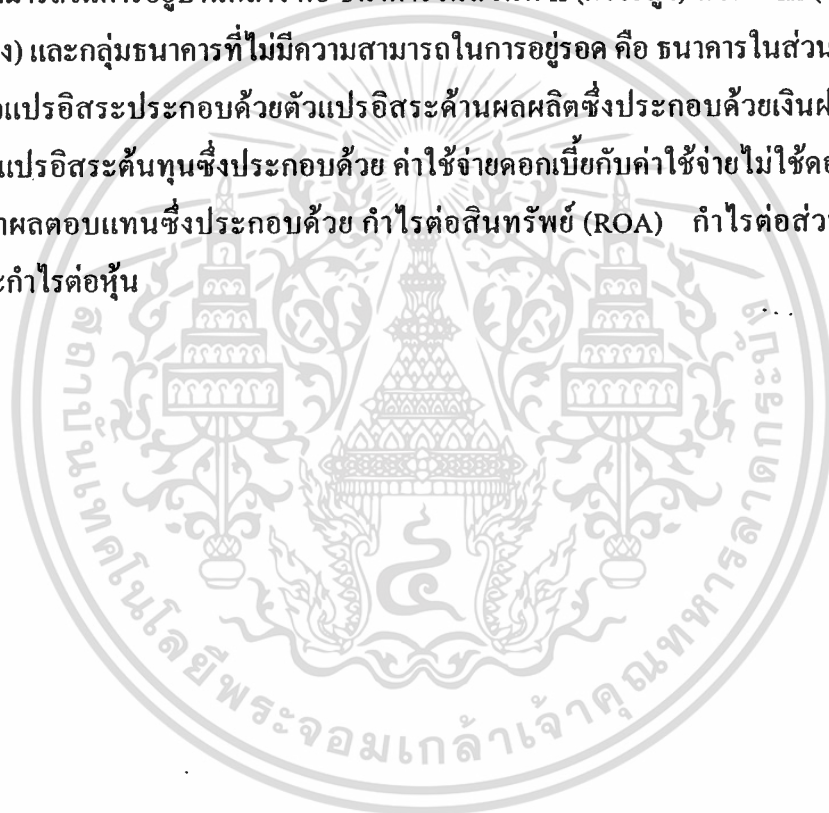
โดยที่ i คือ ธนาคารที่ 1,2,...,n

n คือ จำนวนธนาคารที่นำมาศึกษา

การศึกษาการศึกษาตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการอยู่รอด ศึกษาจากผลการวิเคราะห์โดยวิธี Survivor Technique ทำการศึกษาโดยเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรหรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ดังนี้

ตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพซึ่งมีระดับการวัดเป็นแบบกลุ่ม (Nominal scale) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูง คือ ธนาคารในส่วนที่ I กลุ่มธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่ปานกลาง คือ ธนาคารในส่วนที่ II (กำไรสูง) ส่วนที่ III (การเติบโตของสินทรัพย์สูง) และกลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด คือ ธนาคารในส่วนที่ IV

ตัวแปรอิสระประกอบด้วยตัวแปรอิสระด้านผลผลิตซึ่งประกอบด้วยเงินฝากและเงินให้สินเชื่อ ตัวแปรอิสระต้นทุนซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยกับค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ย ตัวแปรอิสระอัตราผลตอบแทนซึ่งประกอบด้วย กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) กำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และกำไรต่อหุ้น

ข้อมูลทั่วไปของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

3.1 ประวัติธนาคารพาณิชย์ (History of Commercial Bank)

กำเนิดธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีจุดเริ่มต้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 เมื่อธนาคารข้ามชาติยักษ์ใหญ่ 2 แห่งจากอังกฤษคือธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ และธนาคารชาร์เตอร์ดแห่งอินเดีย ออสเตรเลีย และจีน Chartered Bank of India, Australia and China เป็นชื่อเดิมของธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด ก่อนควบรวมกิจการกับธนาคารสแตนดาร์ดในศตวรรษที่ 20) เริ่มเข้ามาประกอบกิจการธนาคารในประเทศไทยผ่านเอเจนต์ เหตุผลหลักก็เพื่อ “ตาม” มาให้บริการลูกค้าที่เป็นบริษัทการค้าจากยุโรป ซึ่งเข้ามาค้าขายกับราชสำนักสยามกันขนานใหญ่หลังจากที่ประเทศไทยลงนามในสนธิสัญญาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการค้ากับผู้แทนรัฐบาลอังกฤษ (เซอร์จอห์น บาวริง) ในปี พ.ศ. 2398 เอเจนต์ของธนาคารชาร์เตอร์ดฯ ตั้งแต่ปี 2401 คือบริษัทบอร์เนียว บริษัทการค้า (Trading House) สัญชาติอังกฤษรายแรกที่มาเปิดกิจการในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2399 บอร์เนียวส่งออกพริกไทย ข้าว และไม้สักจากไทยไปขายยังประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและยุโรป ความสำเร็จด้านการค้าของบอร์เนียวทำให้บริษัทสามารถขยายกิจการไปเรื่อย ๆ สู่โรงสีข้าว (2408) สัมปทานป่าไม้และโรงเลื่อย (2413) จนกลายเป็นบริษัทการค้าที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยในปี 2463

บริษัทการค้าที่มีเครือข่ายอย่างบอร์เนียว นับเป็น “ลูกหนี้ชั้นดี” ยุคแรก ๆ ของธนาคารพาณิชย์ทุกสัญชาติ เนื่องจากเป็นบริษัทที่มีฐานะการเงินแข็งแกร่ง ประกอบการค้าผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ไม่กระจุกตัวอยู่ในธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง การปล่อยสินเชื่อให้บริษัทการค้าขนาดใหญ่ แทนที่จะปล่อยให้แก่พ่อค้าปลีกรายย่อยของบริษัทการค้าเหล่านั้น โดยตรง จึงนับเป็นวิธี “บริหารความเสี่ยง” ที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพในยุคแรกเริ่มของธนาคาร ก่อนที่เทคโนโลยีสารสนเทศจะกลายเป็นเครื่องมือหลักในการบริหารความเสี่ยงในอีกไม่ถึง 100 ปีต่อมา ธนาคารต่างชาติสมัยนั้น เน้นให้บริการลูกค้าสัญชาติเดียวกันที่มาค้าขายในประเทศไทยเป็นหลัก อันที่จริงพฤติกรรม “เลือกที่รักมักที่ชัง” ของธนาคารต่างชาตินั้นก็เป็นเรื่องเข้าใจได้ เพราะบริษัททุกบริษัทเมื่อเติบโตขึ้นถึงจุดหนึ่งก็ย่อมอยากขยายกิจการไปยังตลาดใหม่ๆ ในต่างประเทศ ถ้าธนาคารที่เคยให้บริการ ไม่สามารถ “ตาม” ไปให้บริการในตลาดใหม่ได้ ธนาคารนั้นก็ต้อง “ทำใจ” ว่าจะเสียดอกค้าให้แก่ธนาคารอื่นที่สามารถขยายบริการและสาขาได้ “ทัน” ต่อฝีเท้าการเติบโตของลูกค้านั้นมากกว่า ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เศรษฐกิจในประเทศและมีการค้าระหว่าง

ประเทศขยายตัวขึ้นอย่างมาก ส่งผลให้ความต้องการเงินตรา (ซึ่งสมัยนั้นมีแต่เหรียญบาท ยังไม่มี
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนบัตร) เพิ่มขึ้นมากจนเกินขีดความสามารถในการผลิตของโรงกษาปณ์ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ถึงกับเคยกราบบังคมทูลรัชกาลที่ 5 ว่า โรงกษาปณ์ของรัฐบาลต้องเดินเครื่องจักรไม่หยุดทั้งกลางวัน และกลางคืน เพื่อให้ผลิตเหรียญบาทได้เดือนละไม่ต่ำกว่าหมื่นชั่ง เนื่องจากมีเงินตราต่างประเทศ เข้ามาขอแลกกับเงินพระคลังปีละไม่ต่ำกว่าแสนชั่ง ปัญหาเหรียญบาทมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเริ่มเจรจากับรัฐบาลเพื่อขออนุญาตจัดพิมพ์ “เงินกระดาษ” ที่ เรียกว่า “บัตรธนาคาร” ออกใช้ทำธุรกรรมกับลูกค้า แทนที่จะรอเหรียญจากการเพียงฝ้ายเดียว บัตรธนาคารคือตัวสัญญาใช้เงินที่ระบุข้อความว่า ธนาคารผู้ออกบัตรพร้อมที่จะรับบัตรนี้คืน และ จ่ายเงินตรา (ที่เป็นเหรียญโลหะ) ตามราคาที่พิมพ์ไว้บนบัตร ประจวบเหมาะกับช่วงนั้นเป็นช่วงที่ ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศทยอยขออนุญาตเปิดสาขาคำนึงกิจการ ในกรุงเทพฯ ด้วยตัวเองโดยไม่ต้องผ่านเอเจนต์ โดยธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ได้รับอนุญาตให้เปิดสาขาธนาคารแห่งแรกใน ประเทศไทย เมื่อปี 2431 ต่อมารัฐบาลจึงได้อนุญาตให้ธนาคารแห่งนี้จัดพิมพ์บัตรธนาคารขึ้นใช้ได้ ในเดือนพฤษภาคม 2432 ไม่นานหลังจากนั้น ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศอีก 2 แห่งที่ได้รับอนุญาต จากรัฐบาลให้เปิดสาขาในประเทศไทยได้ คือ ธนาคารชาร์เตอร์ดฯ จากอังกฤษ (2437) และธนาคารอิน โดจีนจากฝรั่งเศส (2439) ก็ได้รับอนุญาตให้จัดพิมพ์บัตรธนาคารของตนออกใช้ในประเทศด้วย บัตรธนาคารที่ธนาคารต่างชาติทั้ง 3 แห่งนำออกใช้นั้นมีราคาไม่เท่ากัน แล้วแต่ว่าธนาคารใดจะ เลือกพิมพ์บัตรราคาใด เช่น บัตรธนาคารของธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้มีราคาใบละ 1 บาท บัตร ธนาคารของธนาคารชาร์เตอร์ดฯ มีมูลค่า 80 บาท ส่วนธนาคารอินโดจีนพิมพ์เฉพาะบัตรธนาคาร ราคา 5 บาท ต่อมาในปี 2445 รัฐบาลริเริ่มพิมพ์ธนบัตรของรัฐบาลออกใช้เป็นครั้งแรก โดยว่าจ้าง บริษัทโทมัส เดอลารู ของอังกฤษเป็นผู้จัดพิมพ์ เมื่อรัฐบาลออกธนบัตรมาหมุนเวียนในปริมาณ เพียงพอแล้ว ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติทั้ง 3 แห่งก็ค่อย ๆ ใถ่ถอนบัตรธนาคารของตนออกจากระบบ หมุนเวียนเงินตราของประเทศไทยจนหมด

ตลอดเวลาที่บัตรธนาคารหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ความที่รัฐบาลสงวนสิทธิ์ที่จะ ปฏิเสธการชำระหนี้ด้วยบัตรธนาคาร ทำให้การใช้บัตรธนาคารหมุนเวียนอยู่ในวงแคบๆ เท่านั้น แต่ เนื่องจากคนไทยค่อนข้างคุ้นเคยกับบัตรธนาคารเพราะมีใช้มาเป็นเวลากว่า 10 ปีก่อนที่รัฐบาลจะ พิมพ์ธนบัตรเอง ทำให้คนไทยเรียกบัตรธนาคารทับศัพท์ว่า “แบงก์โน้ต” (Bank Note) หรือ “แบงก์” ความเคยชินนี้ทำให้คนทั่วไปเรียกธนบัตรว่า “แบงก์” จวบจนทุกวันนี้

หลังจากที่ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ธนาคารชาร์เตอร์ดฯ และธนาคารอินโดจีน เข้ามา เปิดสาขาในประเทศไทยและออกบัตรธนาคาร ก็มีธนาคารต่างชาติตามมาอีก 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคาร ชิไทฮงจากจีน (2452) ธนาคารกวางตุ้งจากจีน (2462) ธนาคารเมอร์เคนไทล์จากอังกฤษ (2466) ต่อมาขายกิจการและเปลี่ยนชื่อเป็นซีดีแบงก์ของสหรัฐอเมริกา ในปี 2528 และสำนักงานตัวแทน ธนาคารโยโกฮาม่า สเปซี จากญี่ปุ่น (2479) ต่อมาเปลี่ยนชื่อและยกฐานะเป็นธนาคารแห่งโตเกียว

ในปี 2505 เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันมีธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จำนวน 15 ธนาคาร ดังนี้

3.1.1 ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (Siam Commercial Bank Public Company Limited) เป็นธนาคารแห่งแรกของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2447

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าไชยันตมงคล กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเปิดสถาบันการเงินทดลองในชื่อ "บุคคัลกัย์" (Book Club) บริเวณตึกแถวของพระคลังข้างที่ ณ ตำบลบ้านหม้อ หลังจากนั้นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงได้โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามให้ว่า "บริษัทแบงก์สยามกัมมาจล จำกัด" และพระราชทานตรา สัญลักษณ์รูป ตราอาร์มแผ่นดิน เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2449

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงยกเลิกตราอาร์มแผ่นดิน และเปลี่ยนเป็นตรา ครุฑ และมีข้อความจารึกไว้ว่า "ตั้งโดยพระบรมราชานุญาต" อยู่ในแถบแพรพิเศษ ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ในภายหลังประเทศสยาม ได้เปลี่ยนชื่อเป็นประเทศไทย ธนาคารจึงได้เปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกันเป็น "ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด" เมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2482 ซึ่งธนาคารไทยพาณิชย์ในสมัยนั้นมี สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และ กระทรวงการคลัง เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ และกิจการของธนาคารดำเนินการไปได้ด้วยดี จนมีธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ เกิดขึ้นอีกหลายธนาคาร

ในปี พ.ศ. 2514 ธนาคาร ไทยพาณิชย์ ได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาอยู่ที่ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ซึ่งเป็นถนนสายธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ในสมัยนั้น

ธนาคาร ไทยพาณิชย์ ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2518 จึงมีชื่อว่า "ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)" จนทุกวันนี้

3.1.2 ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (Bangkok Bank Public Company Limited) จดทะเบียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2487 โดยข้าราชการ นักธุรกิจ และกลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดเดียวกัน มีสโลแกนที่ว่า "เพื่อนคู่คิด มิตรคู่บ้าน"

ธนาคารกรุงเทพเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2487 มีสำนักงานใหญ่แห่งแรกเป็นอาคารพาณิชย์ 2 คูหาในย่านราชวงศ์ ใจกลางเมืองกรุงเทพฯ มีพนักงานเริ่มแรกเพียง 23 คน กรรมการผู้จัดการใหญ่ท่านแรกคือ หลวงรอบรู้กิจ ท่านเป็นผู้ริเริ่มสร้างฐานลูกค้าของธนาคารด้วยการบริการให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าแต่ละราย

กรรมการผู้จัดการท่านที่ 2 คือ ชิน โสภณพนิช ซึ่งเป็นผู้จัดการธนาคารที่ครอบครองตำแหน่งได้นานที่สุดถึง 25 ปี (พ.ศ. 2495-พ.ศ. 2520 นายชิน โสภณพนิช เป็นบุคคลที่มีแนวคิดริเริ่มที่ให้ธนาคารขยายเครือข่ายสาขา ไปยังท้องที่ที่ห่างไกลทั่วประเทศ ที่มีผลผลิตทางการเกษตรที่ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมบูรณ์ จนทำให้ธนาคารเป็นหนึ่งในผู้สนับสนุนอุตสาหกรรมการส่งออก และต่อมาในปี พ.ศ. 2515 ธนาคารได้เปลี่ยนตราสัญลักษณ์เป็นรูป ดอกบัวหลวง ซึ่งใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน และ นายชิน โสภณพนิช เสียชีวิตแล้ว

3.1.3 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (Krung Thai Bank Public Company Limited) เป็นธนาคารของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2509 โดยการควบกิจการของธนาคารมณฑล และ ธนาคารเกษตร ซึ่งเป็นธนาคารที่รัฐบาลถือหุ้นใหญ่ทั้งคู่ เข้าเป็นธนาคารเดียวกัน และให้ชื่อว่า "ธนาคารกรุงไทย จำกัด" มีตราสัญลักษณ์เป็นรูปนกยูงกษัตริย์ ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์ของ กระทรวงการคลัง เป็นสัญลักษณ์ของธนาคารจนถึงปัจจุบันนี้

3.1.4 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)(Bank of Ayudhya Public Company Limited) เป็นธนาคารของประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2488 มีสำนักงานใหญ่แห่งแรกที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นอาณาจักรเก่าในประเทศไทย เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2488 มีทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 1 ล้านบาท ต่อจากนั้นได้ก่อตั้งสำนักงานในกรุงเทพมหานคร ณ ถนนราชวงศ์ และย้ายสำนักงานใหญ่มาตั้งอยู่ที่ ถนนอนุวงศ์ และ ถนนลำพูนไชย ในปี พ.ศ. 2491 และ พ.ศ. 2493 ตามลำดับ

วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2513 ธนาคารได้รับตราครุฑ มาประดิษฐาน ณ ธนาคาร ในปีเดียวกันได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาอยู่ ถนนเพลินจิต ในวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2520 ธนาคารได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2536 ธนาคารได้แปรสภาพเป็น บริษัทมหาชน

ในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2539 ธนาคารได้ย้ายสำนักงานใหญ่มาอยู่ที่ ถนนพระราม 3 เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 และใช้สำนักงานที่ถนนพระราม 3 มาตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน

3.1.5 ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (Kasikom Bank Public Company Limited) เป็นธนาคารของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2488 โดยกลุ่มตระกูล ลำชา ทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 5 ล้านบาท มีพนักงานเริ่มแรก 21 คน มีสำนักงานใหญ่แห่งแรกตั้งอยู่ที่ ถนนเสือป่า ต่อมาย้ายไปอยู่ที่ถนนสีลม, ถนนพหลโยธิน และปัจจุบัน สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ ซอยกสิกรไทย ถนนราษฎร์บูรณะ แขวงสะพานพระราม 9 ฝั่งธนบุรี

3.1.6 ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) (TMB Bank Public Company Limited) เป็นธนาคารของประเทศไทย ก่อตั้งโดย จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2499 มีทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในหน่วยงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ให้วงกว้างได้ประโยชน์แล้วควรค่าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทะเบียนเริ่มแรก 10 ล้านบาท สำนักงานใหญ่แห่งแรกตั้งอยู่ที่ อาคาร 2 ถนนราชดำเนิน จังหวัดพระนคร (กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน) มีพนักงานเริ่มแรก 26 คน

ในระยะแรก ธนาคารทหารไทยเป็นธนาคารพาณิชย์ที่จริง แต่มีการตั้งขอบเขตต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ผู้ถือหุ้น ต้องเป็นทหารเท่านั้น บุคคลทั่วไปถือหุ้นไม่ได้
- (2) ลูกค้า มุ่งรับฝากจากทหารและครอบครัวทหารเป็นส่วนใหญ่
- (3) วัตถุประสงค์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริหารทางการเงินแก่หน่วยงานทหาร และเพิ่มสวัสดิการการเงินแก่ข้าราชการทหาร

3.1.7 ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) (Bank Thai Public Company Limited) เป็นธนาคารของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2541 มีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน เป็นผู้ถือหุ้นหลักในสัดส่วนร้อยละ 48.98 และมีผลการดำเนินงานที่ก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ปัจจุบัน ณ 30 กันยายน พ.ศ. 2548 ธนาคารมีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 52,002.5 ล้านบาท สินทรัพย์รวม 259,717 ล้านบาท มีสาขาทั่วประเทศ 112 สาขา เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงร้อยละ 8.64 และมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพียงร้อยละ 4.81

3.1.8 ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) (Siam City Bank Public Company Limited) เป็นธนาคารของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2484 โดยคณะบุคคลของรัฐบาลร่วมกับสมาชิกในราชวงศ์ ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 1,000,000 บาท ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2537 ธนาคารเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และทำการซื้อขายเป็นครั้งแรก ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 ธนาคารได้ก้าวขึ้นสู่ธนาคารที่มีขนาดของสินทรัพย์ใหญ่เป็นอันดับ 5 ของประเทศ หลังจากรวมกิจการกับธนาคารศรีนคร

ณ สิ้นเดือนมีนาคม ปี พ.ศ.2549 ธนาคารมีทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น 21,128 ล้านบาท มีสินทรัพย์รวมจำนวน 475,316 ล้านบาท มีจำนวน พนักงาน 6,639 คนและมีสาขา 388 สาขาทั่วประเทศ

ปัจจุบันหุ้นของธนาคารได้กลับเข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ด้วย free-float เท่ากับร้อยละ 17.5 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 52.5 หลังจากผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิตราสารอนุพันธ์ (SCIB-C1) ใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ ทำให้ธนาคารเปลี่ยนสถานะเป็นธนาคารเอกชน ตั้งแต่ 25 พฤศจิกายน 2547 โดย ณ สิ้นเดือนมีนาคม ปี 2549 หุ้นของธนาคารมีมูลค่าตลาดเท่ากับ 51,346 ล้านบาท

3.1.9 ธนาคารสินเอเชีย จำกัด (มหาชน) หรือในชื่อเดิมคือ บริษัท เงินทุนสินเอเชีย จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์จากกระทรวงการคลังและ ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศไทย ให้เริ่มเปิดให้บริการประชาชน เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ก้าวสู่ธุรกิจการเงิน การธนาคารเมื่อปี พ.ศ. 2512 หลังจากนั้น ก็ได้รับอนุญาตจากกระทรวง การคลังให้ประกอบ ธุรกิจ หลักทรัพย์และธุรกิจเงินทุนในปี พ.ศ. 2516 จดทะเบียนเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. 2521 จนกระทั่งแปรสภาพ เป็นบริษัทมหาชนในปี พ.ศ. 2536

3.1.10 ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เกียรตินาคิน จำกัด ในปี 2514 จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด ในปี 2536 ระงับกิจการชั่วคราว จากวิกฤติเศรษฐกิจ ในปี 2540 และเมื่อ 3 ตุลาคม 2548 เปิดให้จดทะเบียนให้บริการเป็นธนาคาร พาณิชย์

3.1.11 ธนาคารธนชาติ จำกัด(มหาชน) เดิมเป็นสถาบันการเงินที่ประกอบธุรกิจในชื่อ บริษัทเงินทุน เอกชาติ จำกัด(มหาชน) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ เลขที่ 900 อาคารต้นสนทาวเวอร์ ถนนเพลินจิต แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ธนาคารธนชาติ จำกัด(มหาชน) ได้เปิด ให้บริการเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2545 ภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์แบบจำกัด ขอบเขตธุรกิจ หลังจากนั้นได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ จาก กระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2547 และได้เปิดให้บริการด้านการเงินทุกรูปแบบ โดยมีธุรกิจ เช่าซื้อรถยนต์เป็นธุรกิจหลัก

3.1.12 ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) เกิดจากการรวมกิจการที่ประสบความสำเร็จระหว่าง ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารยูโอบีรัตนสิน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 นับเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่ที่สุดอันดับที่ 9 ในประเทศไทย ด้วยสินทรัพย์ มูลค่ารวม 206,000 ล้านบาท ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2548

3.1.13 ธนาคาร เมกะ สากลพาณิชย์ ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ใน ฐานะบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศจากกระทรวงการคลังของไทยในเดือนสิงหาคม 2548 และ เป็นธนาคารที่ถือหุ้นทั้งหมดโดยธนาคาร เมกะ สากลพาณิชย์ แห่งประเทศไต้หวัน (Mega International Commercial Bank -- Mega ICBC, Taiwan) โดยก่อนที่จะได้รับใบอนุญาตประกอบ ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเคยมีฐานะเป็นสาขาธนาคารต่างประเทศเต็มรูปแบบในกรุงเทพฯ มา ตั้งแต่ปี 2490 ธนาคารได้ร่วมระบบการดำเนินงานรวมทั้งรูปแบบและกลยุทธ์ธุรกิจกับธนาคาร แม่แบบบูรณาการ และใช้ชื่อเสียงของธนาคารแม่ภายใต้ชื่อสัญลักษณ์เดียวกัน ฐานลูกค้าของ ธนาคารส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งระหว่างธนาคารแม่กับบริษัท ไต้หวัน ที่เข้ามา ลงทุนในประเทศไทยหรือที่มีบริษัทลูกดำเนินการอยู่ในประเทศไทย วงเงินเสริมสภาพคล่องที่

ได้รับจากธนาคารแม่ทำให้ธนาคารมีสภาพคล่องและความยืดหยุ่นทางการเงินที่เพียงพอ ปัจจุบันธนาคารแม่ที่ได้หวั่นได้รับอันดับเครดิตที่ระดับ “A” จาก Standard and Poor’s และ “A1” จาก Moody’s Investors Services ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” จากสถาบันจัดอันดับเครดิตทั้งสอง โดยอันดับเครดิตดังกล่าวเป็นผลมาจากการเป็นผู้นำในตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการให้บริการทางการเงินสำหรับการนำเข้าและส่งออก (Trade Finance) รวมทั้งการมีคุณภาพสินทรัพย์ที่ดี สภาพคล่องที่สูง และการสนับสนุนจากธนาคารกลางของประเทศได้หวั่น

3.1.14 ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจในประเทศไทยในระยะยาว กลุ่มธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด ได้ทำการรวบรวมธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด สาขากรุงเทพฯ ซึ่งมีอายุกว่า 111 ปี เข้ากับธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครชนในเดือนตุลาคม ปี พ.ศ.2548 และธนาคารได้เปลี่ยนชื่อเป็น ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) ธนาคารฯ มีธุรกิจหลักคือ บุคคลชนกิจและสถาบันชนกิจ ธุรกิจด้านบุคคลชนกิจให้บริการด้านบัตรเครดิต สินเชื่อบุคคล สินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ บริการรับฝากเงิน บริการด้านการบริหารสินทรัพย์ให้แก่ลูกค้ารายบุคคล ลูกค้าเจ้าของธุรกิจรายย่อย จนถึงลูกค้าเจ้าของธุรกิจขนาดกลาง ส่วนสถาบันชนกิจนั้นให้บริการแก่ลูกค้าที่เป็นสถาบันหรือบริษัทในด้านต่างๆ เช่น สินเชื่อพาณิชย์ บริการบริหารเงินสด การบริการเงินทุน บริการด้านหลักทรัพย์ บริการด้านเงินตราต่างประเทศ บริการด้านการกู้ยืมในตลาดทุน และบริการด้านเงินกู้สำหรับธุรกิจ

3.1.15 ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2512 มีสถานะเป็นบริษัทเงินทุนแห่งแรกของประเทศไทย ด้วยเงินทุนจดทะเบียน 20 ล้านบาท ชื่อ “ทิสโก้” และตราสัญลักษณ์ “TISCO” มาจากชื่อภาษาอังกฤษที่ใช้ว่า “Thai Investment and Securities Company Limited” ทิสโก้ได้พัฒนาบทบาทตามหลักการธนาคารเพื่อการค้าและการลงทุน (Investment Bank) โดยพัฒนาบริการใหม่ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของระบบเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เป็นผู้ริเริ่มให้บริการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในประเทศไทย เป็นผู้บุกเบิกตลาดสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ พัฒนากิจกรรรม Investment Banking ได้แก่ การรับประกันการจำหน่ายหุ้นทุนและหุ้นกู้ ริเริ่มงานวิจัยธุรกิจอุตสาหกรรม รายงานเครดิต การพัฒนาวิธีการให้กู้ร่วมแบบ Syndicate Loan เปิดดำเนินธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์โดยเป็นหนึ่งในสมาชิกผู้ก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทยตลอดมา นอกจากนี้ ทิสโก้ยังเป็นหนึ่งในการเงินกลุ่มแรกที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจจัดการกองทุน ให้บริการจัดการกองทุนรวม กองทุนส่วนบุคคล และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแก่นักลงทุนทั้งประเภทบุคคลและนิติบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบแก่ท่านเพื่อการพิจารณาเท่านั้น มิใช่ผู้ให้คำแนะนำหรือการรับประกัน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กว่า 36 ปี ที่ธนาคารทิสโก้เติบโตอย่างมั่นคง จนเป็นสถาบันการเงินชั้นนำที่ให้บริการทั้งในด้านเงินทุน หลักทรัพย์ และจัดการกองทุน ตลอดจนมีบทบาทโดดเด่นในการมีส่วนร่วมพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนของไทย เมื่อรัฐบาลมีนโยบายยกระดับบริษัทเงินทุนที่มีความพร้อมเป็นธนาคารพาณิชย์ตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ทิสโก้จึงเป็นบริษัทเงินทุนแห่งแรกที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบจากกระทรวงการคลัง และเปลี่ยนสถานะเป็น "ธนาคารทิสโก้" เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 โดยมีที่ตั้งสำนักงานใหญ่ ณ อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ถนนสาทรเหนือ และมีสาขาของธนาคารในส่วนภูมิภาคจำนวน 14 แห่ง ในเขตเศรษฐกิจสำคัญทั่วประเทศ

3.2 ธนาคารพาณิชย์ไทยและการแข่งขัน (Thai Commercial Bank and Competition)

3.2.1 ส่วนแบ่งการตลาดของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

จากตาราง 3.1 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ได้แก่ธนาคารที่มีส่วนแบ่งการตลาด สินทรัพย์มากกว่าร้อยละ 10 ธนาคารพาณิชย์ขนาดกลาง ได้แก่ธนาคารที่มีส่วนแบ่งการตลาด สินทรัพย์ตั้งแต่ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 10

ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก ได้แก่ ธนาคารที่มีส่วนแบ่งการตลาด สินทรัพย์น้อยกว่าร้อยละ 3 ส่วนแบ่งการตลาดส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 60 อยู่กับธนาคารขนาดใหญ่ทั้ง 4 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ ที่เหลือเป็นธนาคารขนาดกลาง ได้แก่ ธนาคารทหารไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารธนชาต ประมาณร้อยละ 30 และธนาคารขนาดเล็ก ได้แก่ ธนาคารยูโอบี ธนาคารไทยธนาคาร ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) ธนาคารทิสโก้ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารสินเอเซีย ประมาณร้อยละ 10 เมื่อดูจากปริมาณ สินทรัพย์ สินเชื่อ เงินฝาก จำนวนสาขามีลักษณะเดียวกับส่วนแบ่งทางการตลาด คือ ประมาณร้อยละ 60 อยู่กับธนาคารขนาดใหญ่ทั้ง 4 ธนาคาร ธนาคารขนาดกลาง 4 ธนาคารมีสาขาประมาณร้อยละ 33 และธนาคารขนาดเล็ก 6 ธนาคารมีสาขาประมาณร้อยละ ของจำนวนสาขาธนาคารทั้งหมด

3.2.1 ธนาคารพาณิชย์ไทยและการแข่งขัน

จากตารางที่ 3.2 ณ สิ้นปี 2549 จำนวนธนาคารไทยพาณิชย์ในประเทศไทยมีจำนวนทั้งหมด 17 ธนาคาร โดยแบ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ 14 ธนาคาร ธนาคารรายย่อย 2 ธนาคาร และ ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ 1 ธนาคาร เพิ่มขึ้น 1 ธนาคารนับจากสิ้นปี 2548 โดยธนาคารที่เพิ่มขึ้นใหม่คือ ธนาคาร จีอี มั่นนี้ เพื่อรายย่อย ซึ่งได้ร่วมกับธนาคารกรุงศรีอยุธยาใน

ตารางที่ 3.1 ส่วนแบ่งการตลาดที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ไทย ณ 31 ธันวาคม 2549

ธนาคาร	สินทรัพย์		สินเชื่อ		เงินฝาก		สาขา	
	จำนวน (ลบ.)	ส่วนแบ่ง การตลาด (ร้อยละ)	จำนวน (ลบ.)	ส่วนแบ่ง การตลาด (ร้อยละ)	จำนวน (ลบ.)	ส่วนแบ่ง การตลาด (ร้อยละ)	จำนวน	ส่วนแบ่ง การตลาด (ร้อยละ)
ธนาคารกรุงเทพ	1,485,883	19.7	886,913	18.0	1,221,733	20.6	722	15.3
ธนาคารกรุงไทย	1,206,215	16.0	886,751	18.0	968,281	16.3	695	14.8
ธนาคารกสิกรไทย	936,691	12.5	645,918	13.1	752,053	12.6	582	12.4
ธนาคารไทยพาณิชย์	984,290	13.1	647,144	13.1	789,227	13.3	793	16.8
รวมธนาคารขนาดใหญ่	4,613,079	61.3	3,066,726	62.2	3,731,294	62.8	2,792	59.3
ธนาคารทหารไทย	748,677	10.0	512,722	10.4	568,674	9.6	465	9.9
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	662,881	8.8	434,864	8.8	562,242	9.5	549	11.7
ธนาคารนครหลวงไทย	411,512	5.5	224,296	4.6	353,961	5.9	402	8.5
ธนาคารชนชาติ	257,473	3.4	197,556	4.0	198,981	3.3	134	2.8
รวมธนาคารขนาดกลาง	2,080,543	27.7	1,369,438	27.8	1,683,858	28.3	1,550	32.9
ธนาคารยูโอบี	188,270	2.5	144,944	2.9	149,637	2.5	153	3.3
ธนาคารไทยธนาคาร ธนาคารสแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ด (ไทย)	218,063	2.9	99,060	2.0	182,262	3.1	124	2.6
ธนาคารทีสโก้	185,789	2.5	80,848	1.6	72,441	1.2	41	0.9
ธนาคารทีสโก้	80,924	1.1	66,395	1.4	40,668	0.7	15	0.3
ธนาคารเกียรตินาคิน	80,212	1.0	47,822	1.0	42,103	0.7	20	0.4
ธนาคารสินเอเชีย	40,416	0.5	24,089	0.5	26,148	0.4	5	0.1
รวมธนาคารขนาดเล็ก	793,674	10.5	463,158	9.4	513,259	8.6	358	7.6
ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ เพื่อรายย่อย	22,630	0.3	15,015	0.3	15,351	0.3	7	0.2
ธนาคารจีอี มัชนี เพื่อ รายย่อย	16,994	0.2	15,005	0.3	1,043	0.0	2	0.0
รวมธนาคารเพื่อราย ย่อย	39,624	0.5	30,020	0.6	16,394	0.3	9	0.2
รวมทั้งสิ้น	7,526,919	100.0	4,929,342	100.0	5,944,805	100.0	4,709	100.0

ที่มา : 1. ธ.พ. 1.1 ธนาคารแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์แยกตามรายการภาค สถานะล่าสุด ณ วันที่ 28 ก.พ. 50 การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดือนมกราคม 2550 ภายหลังจากที่ GE Capital Holdings Corporation ได้เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นใน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ณ สิ้นปี 2549 สินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีจำนวน 7,486,726 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 95.8 ของประมาณการ GDP ปี 2549 โดยสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น 500,855 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.2 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2548 จากการขยายตัวทางธุรกิจของธนาคารที่มีอยู่ในปัจจุบัน และจากจำนวนธนาคารที่เพิ่มขึ้น

รายได้หลักของกลุ่มธนาคารยังคงแข็งแกร่ง โดยรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลรับสุทธิ และรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องถึงร้อยละ 16.5 และ 17.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการขยายตัวของสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นและรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามกำไรสุทธิโดยรวมของระบบธนาคารพาณิชย์ลดลงเป็นจำนวน 55,663 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.1 จากสิ้นปี 2548 เนื่องมาจากสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้นจากการตั้งสำรองตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีระหว่างประเทศ (IAS 39) รวมทั้งภาษีนิติบุคคลที่เพิ่มสูงขึ้นจากการเริ่มต้นจ่ายภาษีนิติบุคคลเป็นครั้งแรกของธนาคารพาณิชย์หลายแห่งในปีนี้ นับตั้งแต่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540

สินเชื่อสุทธิของระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 เป็นจำนวน 4,899.164 ล้านบาท สินเชื่อภาคการผลิตซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.3 ของสินเชื่อรวม มีการขยายตัวร้อยละ 4.2 ขณะที่สินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคล (คิดเป็นร้อยละ 21.7 ของสินเชื่อรวม) เติบโตขึ้นมาก คือ ร้อยละ

ตารางที่ 3.2 อัตราการเติบโตของระบบธนาคารพาณิชย์

รายการ	ระบบธนาคารพาณิชย์		เปลี่ยนแปลงร้อยละ ต่อปี
	ปี 2549	ปี 2548	
สินทรัพย์	7,486,726	6,985,871	7.2
ส่วนของผู้ถือหุ้น	663,753	623,123	6.5
สินเชื่อสุทธิ	4,899,164	4,676,541	4.8
เงินฝาก	5,927,468	5,586,334	6.1
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	226,725	194,641	16.5
รายได้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	86,521	73,619	17.5
สำรอง	62,204	22,189	180.3
กำไรสุทธิ	55,663	94,434	-41.1

ที่มา : <http://www.scb.co.th/img/th/abt/doc/annualreport/present/T7.pdf>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในอาคารสำนักงานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
หมายเหตุ ระบบธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วยธนาคาร 14 ธนาคาร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18.5 จากสินเชื่อเช่าซื้อ (จากธนาคารที่จัดตั้งใหม่: ธนาคาร จีอี มั่นนี้ เพื่อรายย่อยและสินเชื่อเพื่อการเคหะ ส่วนสินเชื่ออื่นๆ มีการเติบโตอยู่ในเกณฑ์ดีตามการเติบโตของเศรษฐกิจ ขณะที่สินเชื่อโครงการอสังหาริมทรัพย์ชะลอตัวลงเนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นและความต้องการสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ที่ลดลง

สำหรับเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 5,927,468 ล้านบาทขยายตัวในอัตราร้อยละ 6.1 เมื่อเทียบกับปี 2548 ในปี 2549 การแข่งขันด้านเงินฝากมีการแข่งขันที่เข้มข้นโดยหลายๆ ธนาคารได้รณรงค์นำเสนอเงินฝากประเภทต่างๆ และมีการริเริ่มเงินฝากประจำที่มีระยะต่างจากปกติ โดยในปี 2549 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเพิ่มขึ้นมากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทอื่นของประเทศไทย อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภท 3 เดือนของระบบธนาคารพาณิชย์ปรับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากร้อยละ 1.75-3.50 ในช่วงต้นปีเป็นร้อยละ 2.75-4.75 ณ สิ้นปี 2549 ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภท 3 เดือนของระบบธนาคารพาณิชย์ปรับเพิ่มขึ้นทั้งหมด 4 ครั้งจากร้อยละ 4 จนกระทั่งเป็นร้อยละ 5 ณ สิ้นปี 2549 นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ได้ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อเช่นกัน โดยอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมแก่ลูกค้าขั้นต่ำ (Minimum Lending Rate) ของระบบธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 6.50-8.00 เป็นร้อยละ 7.50-8.25

สินเชื่อด้อยคุณภาพก่อนหักเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (Gross Nils) ซึ่งหมายรวมถึงสินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานสงสัย สงสัยจะสูญ และสูญของระบบธนาคารพาณิชย์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2549 มีจำนวน 426,129 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.2 ของสินเชื่อระบบธนาคารพาณิชย์ ลดลงมาจาก 461,381 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.2 ของสินเชื่อรวม สำหรับสินเชื่อด้อยคุณภาพสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดมีจำนวนทั้งสิ้น 229,945 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.5 ของสินเชื่อระบบธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากความหลักเกณฑ์ใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย (IAS 39) กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ทยอยกันสำรองในอัตราร้อยละ 100 สำหรับส่วนต่างระหว่างยอดหนี้ตามบัญชี และมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้

สำหรับความท้าทายของธุรกิจธนาคารที่ต้องเผชิญต่อไปนั้น ได้แก่ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการเงินภายใต้การเจรจาเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย การบังคับใช้กฎเกณฑ์ของพระราชบัญญัติสถาบันทางการเงิน และการเริ่มนำมาตรฐาน Basel 2 มาใช้โดยคาดว่าจะมีการแข่งขันอย่างรุนแรงในธุรกิจธนาคาร ไม่เพียงธนาคารที่เกิดขึ้นใหม่และธนาคารจากต่างประเทศ แต่ยังรวมถึงสถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคารพาณิชย์ และผลิตภัณฑ์การลงทุนอื่นๆ อันได้แก่ กองทุนรวม และผลิตภัณฑ์ทางด้านประกัน ซึ่งเป็นสถาบันการเงินไทยจะปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ และออกผลิตภัณฑ์และบริการที่หลากหลายให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า รวมทั้งจะต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ และมีการเตรียมพร้อมสำหรับปัจจัยภายนอกและกฎเกณฑ์ใหม่ๆ สำหรับธนาคารไทยพาณิชย์ได้เตรียมพร้อม โดยได้ดำเนินการโครงการปรับปรุงธนาคารมา

ตั้งแต่ปลายปี 2544 ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานของ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนาคาร ทำให้ธนาคารมีความพร้อมสำหรับการแข่งขันและการสร้างการเติบโตที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.3 ผลิตภัณฑ์และบริการ (Products and Services)

3.3.1 บริการรับฝากเงิน

- (1) เงินฝากออมทรัพย์ มีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ประชาชนเก็บออม โดยเปิดบัญชีครั้งแรก 100 บาท
- (2) เงินฝากแบบประจำเป็นแบบของการเก็บออมของผู้มีเงินได้ค่อนข้างประจำ เปิดบัญชีครั้งแรกไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท
- (3) เงินฝากกระแสรายวัน ส่วนมากทำแต่พ่อค้าหรือนักธุรกิจ เปิดบัญชีครั้งแรกไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท การโอนบัญชีต้องใช้ เช็คและต้องใช้ไม่ต่ำกว่า 10 บาท
- (4) เงินฝากประเภทอื่น ๆ เป็นเงินฝากที่ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของธนาคารหรือกลยุทธ์ในด้านการส่งเสริมด้านการตลาดของธนาคาร

3.3.2 บริการเงินกู้

- (1) การเบิกเงินเกินบัญชี เป็นการกู้ที่ได้รับความนิยมที่สุด
- (2) การใช้เงินกู้ระยะสั้น-ระยะยาว ต้องทำการตกลงกับธนาคาร โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกันการชำระเงินอาจทำได้โดยการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ตั้งแต่ 1 - 25 ปี
- (3) การรับซื้อลดตั๋ว เมื่อผู้ส่งตั๋วมีความประสงค์ที่จะใช้เงินก่อนตัวนั้นถึงกำหนดเวลา
- (4) การรับรองตั๋ว หมายถึง การรับรองตั๋วจากธนาคารว่าผู้ทรงตั๋วซึ่งจะได้รับเงินจากธนาคารอย่างแน่นอน
- (5) การอ่าวัด หมายถึง การที่ธนาคารรับประกันการจ่ายเงินแทนเจ้าของตั๋วทั้งหมดหรือบางส่วน

3.3.3 บริการด้านการต่างประเทศ

- (1) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดต่างประเทศ
- (2) การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit) การส่งสินค้า L/C จะช่วยให้ความมั่นใจทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย ที่นิยมใช้กันแพร่หลายมี 2 ชนิดคือ

ก. เลตเตอร์ออฟเครดิตประเภทเพิกถอนได้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไข ได้ทุกเวลา แต่ต้องก่อนที่จะมีการรับซื้อเอกสารนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา เท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. เลตเตอร์ออฟเครดิตประเภทเพิกถอนไม่ได้ธนาคารผู้เปิด L/C มีพันธะผูกพันแน่นอน ตาม L/C ที่เปิดจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขไม่ได้นอกจากจะได้รับการยินยอม

3.3.4 บริการอื่นๆ

- (1) การใช้บริการบัตรเครดิต
- (2) การใช้บริการเงินด่วนทางเครื่องเอทีเอ็ม
- (3) การให้บริการคุ้มครองอุบัติเหตุ
- (4) การให้บริการเช่าตู้നിรัภัย
- (5) การบริการชำระเงินค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ
- (6) การโอนเงินด้วยระบบ ON-LINE
- (7) การเตรียมเงินไว้จ่ายเงินเดือน
- (8) การเรียกเก็บเงิน
- (9) การบริการเช็คของขวัญ
- (10) การเป็นผู้จัดการมรดก
- (11) ให้การแนะนำด้านการลงทุน
- (12) การหาผลประโยชน์ให้เจ้าของเงินทุน
- (13) การให้ข้อมูลทางเครดิต
- (14) รับชำระภาษีรถยนต์ประจำปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

บทนี้จะกล่าวถึงว่าจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมา จะนำเสนอการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ ทำให้ต้องศึกษาความสามารถในการอยู่รอดและปัจจัยที่มีผลต่อการอยู่รอดธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดโดยใช้ Survivor Technique และศึกษาความสัมพันธ์ความสามารถในการอยู่รอด กับตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความสามารถในการอยู่รอดในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์การผันแปรหรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

4.1 การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอด

4.1.1 ผลการศึกษาความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์

ผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวัดความสามารถในการอยู่รอด จำนวน 15 ธนาคาร ซึ่งจากค่าของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและค่าของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารทั้ง 15 ธนาคาร ตั้งแต่ปี 2547 – 2550 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.1 นั้นสามารถนำมาแสดงเพื่อให้เห็นความแตกต่างโดยใช้รูปแผนภูมิแท่งคืออัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมแสดงได้ดังภาพที่ 4.2

จากตารางที่ 4.1 เมื่อนำมาสร้างภาพที่ 4.1 จะเห็นได้ว่า ค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (APA) เท่ากับ 0.756 โดยมีธนาคารพาณิชย์ 13 ธนาคาร มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (PMA) เป็นบวก ได้แก่ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทีสโก้ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารสินเอเซีย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารเมกะสาทลพาณิชย์ ธนาคารชนชาติ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารยูโอบี และธนาคารพาณิชย์ อีก 2 ธนาคาร มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (PMA) เป็นลบ ได้แก่ ธนาคารไทยธนาคาร ธนาคารทหารไทย สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (PMA) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (APA) มีจำนวน 9 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทีสโก้ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารสินเอเซีย ธนาคารกรุงไทย ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย ธนาคารนครหลวงไทย และอีก 6 ธนาคารมีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม ได้แก่ ธนาคารเมกะสาทลพาณิชย์ ธนาคารชนชาติ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารยูโอบี ได้แก่ ธนาคารไทยธนาคาร ธนาคารทหารไทย และธนาคารพาณิชย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมเป็นบวกและสูงกว่าค่าเฉลี่ยเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมนั้นเป็นบริษัทที่มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าบริษัทที่มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

ตารางที่ 4.1 อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของ
ธนาคารพาณิชย์ 15 ธนาคาร

อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (PMA)	เฉลี่ย	อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (AGR)	เฉลี่ย
ธนาคารเกียรตินาคิน	2.537	ธนาคารธนชาติ	72.184
ธนาคารไทยพาณิชย์	1.894	ธนาคารสินเอเชีย	48.919
ธนาคารทีสโก้	1.746	ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย	31.209
ธนาคารกสิกรไทย	1.623	ธนาคารทีสโก้	16.716
ธนาคารกรุงเทพ	1.276	ธนาคารไทยพาณิชย์	16.230
ธนาคารสินเอเชีย	1.204	ธนาคารเกียรตินาคิน	15.731
ธนาคารกรุงไทย	0.946	ธนาคารยูโอบี	14.560
ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย	0.930	ธนาคารกสิกรไทย	9.413
ธนาคารนครหลวงไทย	0.813	ธนาคารเมกะสาธกพาณิชย์	4.823
ธนาคารเมกะสาธกพาณิชย์	0.756	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	4.451
ธนาคารธนชาติ	0.367	ธนาคารกรุงเทพ	4.273
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	0.345	ธนาคารกรุงไทย	1.828
ธนาคารยูโอบี	0.306	ธนาคารทหารไทย	(1.798)
ธนาคารไทยพาณิชย์	(1.229)	ธนาคารไทยพาณิชย์	(2.859)
ธนาคารทหารไทย	(1.856)	ธนาคารนครหลวงไทย	(4.782)
เฉลี่ย(APA)	0.777	เฉลี่ย(AGA)	14.857

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่าติดลบ

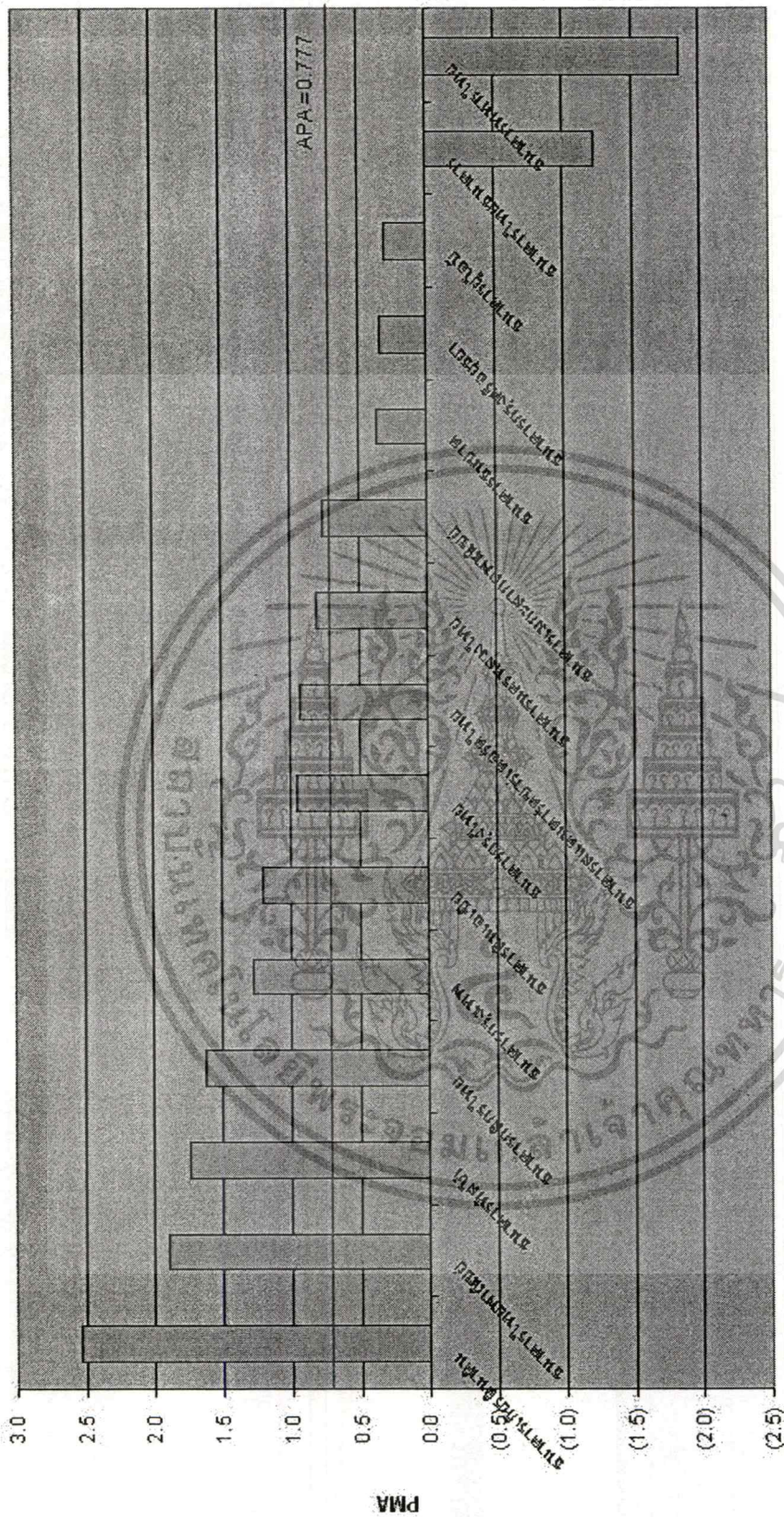
จากตารางที่ 4.1 เมื่อนำมาสร้างภาพที่ 4.2 จะเห็นได้ว่า ทางด้านอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมของสินทรัพย์รวมนั้น จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (AGA) เท่ากับ 15.506 โดยมีธนาคารพาณิชย์ จำนวน 12 ธนาคาร มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม (AGR) เป็นบวก ได้แก่ ธนาคารธนชาติ ธนาคารสินเอเชีย ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย ธนาคารทีสโก้ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารเกียรตินาคิน ธนาคารเมกะสาธกพาณิชย์ ธนาคารยูโอบี ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย และธนาคารพาณิชย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่เพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลเท่านั้น ไม่ควรตีความหรือใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อีกจำนวน 3 ธนาคาร มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม (AGR) เป็นลบ ได้แก่ ธนาคารทหารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารนครหลวงไทย สำหรับธนาคารพาณิชย์ ที่มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม มีจำนวน 6 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารธนชาต ธนาคารสินเอเซีย ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย ธนาคารทิสโก้ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารเกียรตินาคิน และธนาคารพาณิชย์ จำนวน 9 ธนาคาร มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม ได้แก่ ธนาคารเมกะสาชลพาณิชย์ ธนาคารยูโอบี ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารทหารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารนครหลวงไทย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ ที่มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม เป็นบวกและสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม นั้น เป็นธนาคารพาณิชย์ ที่มีการดำเนินงาน มีประสิทธิภาพสูงกว่าบริษัทที่มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม ดังได้แสดงไว้ในภาพที่ 4.2 ซึ่งจากค่าอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมที่คำนวณได้ เมื่อนำมาวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอด จะได้ตำแหน่งของบริษัทตัวอย่างในส่วนต่าง ๆ ดังภาพที่ 4.3

จากภาพที่ 4.3 จะเห็นได้ว่า ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจำนวน 15 ธนาคาร นั้น มีเพียง 5 ธนาคาร ที่อยู่ในส่วนที่ I ซึ่งถือว่ามีความสามารถในการอยู่รอดสูงสุด ประกอบด้วย ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ธนาคารทิสโก้ จำกัด(มหาชน) ธนาคารสินเอเซีย จำกัด(มหาชน) ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย จำกัด(มหาชน) เนื่องจากมีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ทั้งนี้อาจเกิดจากการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้ดีกว่าธนาคารพาณิชย์อื่น ธนาคารพาณิชย์ในส่วนที่ II ถือว่ามีความสามารถในการอยู่รอดสูงสุด มี 4 ธนาคาร ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน) ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมแต่ถือว่ายังมีการความสามารถในการอยู่รอดเนื่องจากมีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม แต่ความสามารถในการอยู่รอดน้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ในส่วนที่ I ทั้งนี้ธนาคารพาณิชย์ในส่วนที่ III ซึ่งมีจำนวน 1 ธนาคาร คือ ธนาคารธนชาต จำกัด(มหาชน) ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีความสามารถในการอยู่รอดเช่นเดียวกัน แต่น้อยกว่าธนาคารพาณิชย์ในส่วนที่ I และ II เนื่องจากมีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ขณะที่อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ลักษณะเช่นนี้สามารถกล่าวได้ว่าธนาคารพาณิชย์เหล่านี้อาจมีภาระหนี้สินที่ต้องชำระ ทำให้ผลกำไรที่ได้มาส่วนหนึ่งต้องนำมาชำระหนี้สินนั้น หรืออาจนำกำไรที่ได้มาไปเพิ่มจำนวนสินทรัพย์

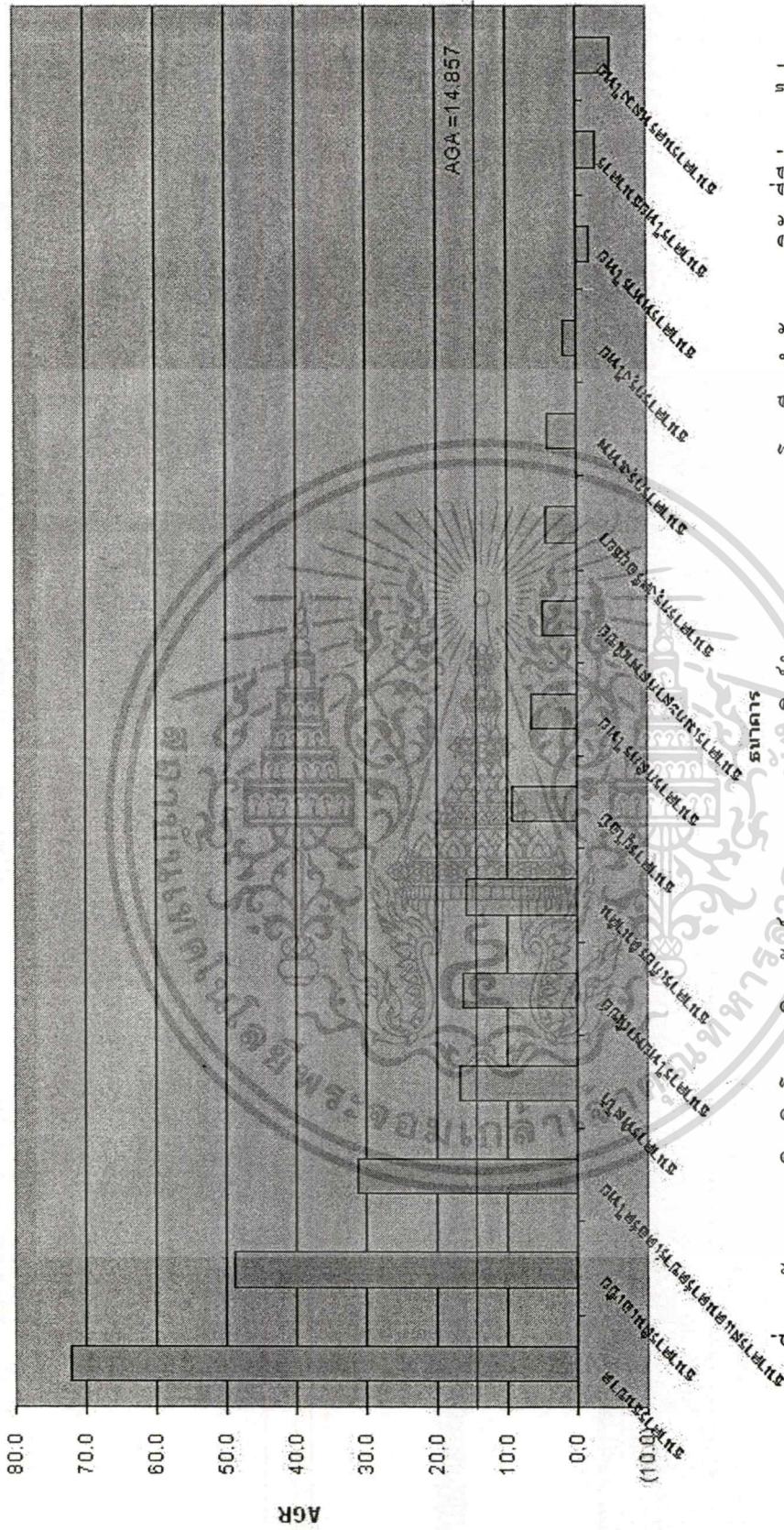
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.1 อัตราค่าโรสุทริตต่อสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์จำนวน 15 ธนาคาร โดยเรียงลำดับจากธนาคารมีค่ามากไปหา
บริษัทที่มีค่าน้อย

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่าตัดลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์จำนวน 15 ธนาคาร โดยเรียงลำดับจากบริษัทที่มีค่ามากไปหาบริษัทที่มีค่าน้อย

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงค่าติดลบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อเป็นการขยายขนาดกิจการ จึงส่งผลให้มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ซึ่งต่อไปในอนาคตสามารถปรับปรุงกิจการให้สามารถมีกำไรเพิ่มขึ้นได้

ธนาคารพาณิชย์ในส่วนที่ IV มีจำนวน 5 บริษัท ซึ่งไม่มีความสามารถในการอยู่รอด โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือธนาคารพาณิชย์ที่มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมค่าเฉลี่ยมีค่าเป็นบวกและอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมมีค่าเป็นบวกแต่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ประกอบด้วย ธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด(มหาชน) ธนาคารยูโอบี จำกัด(มหาชน) ธนาคารเมกะสาครพาณิชย์ ซึ่งหากเร่งปรับปรุงกิจการก็สามารถมีโอกาสมีความสามารถในการอยู่รอด อีกกลุ่มหนึ่ง คือ บริษัทตัวอย่างที่มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมและอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมมีค่าเป็นลบและต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ประกอบด้วย ธนาคารทหารไทยจำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด(มหาชน) ซึ่งธนาคารพาณิชย์เหล่านี้ประสบปัญหาทางด้านการหาผลกำไรและการบริหารสินทรัพย์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้กิจการขาดทุนและไม่มีการขยายขนาดหรืออาจมีการลดขนาดลงเพื่อความอยู่รอดของกิจการ

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของธนาคารในระดับความสามารถในการอยู่รอด พบว่าธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูงมี 5 ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 33.33 ธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางด้านการทำกำไรสูงมี 4 ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 26.67 ธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางด้านการเติบโตของสินทรัพย์สูงมี 1 ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 6.67 และธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอดมี 5 ธนาคารคิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของธนาคารในระดับความสามารถในการอยู่รอด

ธนาคาร	จำนวนธนาคาร	ร้อยละ
ส่วนที่ I ความสามารถในการอยู่รอดสูง	5	33.33
ส่วนที่ II มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลาง กำไรสูง	4	26.67
ส่วนที่ III มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางการเติบโตของสินทรัพย์สูง	1	6.67
ส่วนที่ IV ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด	5	33.33
รวม	15	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรทางการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการอยู่รอด

4.2.1 วิธีการศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์

การประเมินผลธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนของธนาคาร คือ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย สินทรัพย์ที่ผลิตผลของธนาคาร คือ ปริมาณเงินฝาก ปริมาณเงินให้สินเชื่อ อัตราผลตอบแทน คือ กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) กำไรต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และกำไรต่อหุ้น โดยให้เป็นตัวแปรอิสระ ตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพซึ่งมีระดับการวัดเป็นแบบกลุ่ม (Nominal scale) โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูง คือ ธนาคารในส่วนที่ I กลุ่มธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่ ปานกลาง คือ ธนาคารในส่วนที่ II (กำไรสูง) ส่วนที่ III (การเติบโตของสินทรัพย์สูง) และกลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด คือ ธนาคารในส่วนที่ IV ดังนั้นการวิเคราะห์ในบทนี้จึงเลือกเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรหรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ตามความเหมาะสมของระดับการวัดของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังกล่าวการใช้วิธีทางสถิติวิเคราะห์ดังกล่าวนั้นเป็นการพิสูจน์หรือทดสอบเพื่อยืนยันข้อค้นพบเกี่ยวกับความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต่างๆ ว่าถูกต้องแล้ว โดยการศึกษาในครั้งนี้ กำหนดระดับนัยสำคัญเป็นสองระดับ คือ ระดับ 0.05 (ใช้สัญลักษณ์ *) และระดับ 0.1 (ใช้สัญลักษณ์ **) เพื่อการทดสอบความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีระดับนัยสำคัญทางสถิติมากเพียงใด

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.3-4.5 โดยเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปร หรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่า ตัวแปรอิสระด้านผลผลิตซึ่งประกอบด้วยเงินฝากและเงินให้สินเชื่อ กลุ่มธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูงมีปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อน้อยกว่ากลุ่มธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางและกลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด โดยที่กลุ่มธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางมีปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อสูงสุด นอกจากนี้จะเห็นว่าเงินฝากได้ว่าค่า F มีค่าเท่ากับ 4.927 และระดับนัยสำคัญของ F เท่ากับ 0.045 เงินให้สินเชื่อได้ว่าค่า F มีค่าเท่ากับ 4.872 และระดับนัยสำคัญของ F เท่ากับ 0.046 สรุปได้ว่าธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะมีปริมาณเงินฝากหรือเงินให้สินเชื่อต่างกันอย่างน้อยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (ตารางที่ 4.3) สรุปความหมายว่า ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ปริมาณเงินฝากต่างกัน และความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ปริมาณเงินให้สินเชื่อต่างกัน

ต้นทุนซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยกับค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ย กลุ่มธนาคารที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูง มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยน้อยกว่ากลุ่มธนาคารที่ ความสามารถในการอยู่รอดต่ำว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รอดปานกลางและกลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด กลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดสูงมีค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ย น้อยกว่ากลุ่มธนาคารที่ความสามารถ ในการอยู่รอดปานกลาง แต่มากกว่ากลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด

ตารางที่ 4.3 เงินฝาก เงินให้สินเชื่อ และความสามารถในการอยู่รอดของธนาคาร(15 ธนาคาร)

เงินฝาก/เงินให้สินเชื่อ	ความสามารถในการอยู่รอด			สถิติทดสอบ
	อยู่รอดสูง	อยู่รอดปานกลาง	ไม่อยู่รอด	
เงินฝาก				F=4.927
ค่าเฉลี่ย	186,267.45	689,094.45	218,413.19	Sig.=0.045*
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	302,056.77	438,771.08	161,437.43	
เงินให้สินเชื่อ				F=4.872
ค่าเฉลี่ย	187,908.07	596,946.45	188,948.44	Sig.=0.046*
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	285,464.76	368,947.65	147,808.80	

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญระดับ 0.05

โดยที่กลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดปานกลางมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยกับค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ยสูงสุด นอกจากนี้จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยมีค่า F มีค่าเท่ากับ 5.103 และระดับนัยสำคัญของ F เท่ากับ 0.044 ค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ย มีค่า F มีค่าเท่ากับ 4.427 และระดับนัยสำคัญของ F เท่ากับ 0.055 สรุปได้ว่าธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยกับค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ย ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และ ร้อยละ 90 ตามลำดับ(ตารางที่4.4) สรุปความหมายว่า ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยต่างกัน และความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ค่าใช้จ่ายไม่ใช้ดอกเบี้ยต่างกัน

อัตราผลตอบแทนซึ่งประกอบด้วย กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) กำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และกำไรต่อหุ้น กลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดสูงมีกำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) กำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(ROE) สูงสุด รองลงมาเป็นกลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดปานกลาง กลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด ตามลำดับ ส่วนกำไรต่อหุ้น กลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดปานกลางมีค่าสูงสุด รองลงมาเป็นกลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดสูง กลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด ตามลำดับ นอกจากนี้จะเห็นว่ากำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) มีค่า F มีค่าเท่ากับ 4.572 และระดับนัยสำคัญของ F เท่ากับ 0.052 กำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่า F มีค่าเท่ากับ 2.150 และระดับนัยสำคัญของ F เท่ากับ 0.166 ส่วนกำไรต่อหุ้นมีค่า F มีค่าเท่ากับ 5.103 และระดับนัยสำคัญของ F เท่ากับ 0.028

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ย และความสามารถในการอยู่รอดของ
ธนาคาร(15 ธนาคาร)

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย/ ค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ย	ความสามารถในการอยู่รอด			สถิติทดสอบ
	อยู่รอดสูง	อยู่รอดปานกลาง	ไม่อยู่รอด	
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย				F=5.103
ค่าเฉลี่ย	4,309.63	13,200.85	5,051.28	Sig.=0.044*
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5,177.21	8,067.94	3,267.04	
ค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ย				F=4.427
ค่าเฉลี่ย	7,367.37	19,752.50	6,436.45	Sig.=0.055**
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	10,157.82	11,555.14	4,277.16	

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญระดับ 0.1

ตารางที่ 4.5 กำไรต่อสินทรัพย์(ROA) กำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(ROE) กำไรต่อหุ้น และความสามารถในการอยู่รอดของธนาคาร(15 ธนาคาร)

ROA / ROE / กำไรต่อหุ้น	ความสามารถในการอยู่รอด			สถิติทดสอบ
	อยู่รอดสูง	อยู่รอดปานกลาง	ไม่อยู่รอด	
ROA				F=4.572
ค่าเฉลี่ย	2.08	0.96	-0.16	Sig.=0.052*
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.66	0.51	1.34	
ROE				F=2.150
ค่าเฉลี่ย	13.34	12.20	-18.79	Sig.=0.166
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	4.31	5.55	37.78	
กำไรต่อหุ้น				F=5.103
ค่าเฉลี่ย	2.91	3.82	-0.15	Sig.=0.028*
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.74	4.02	0.96	

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญระดับ 0.05

สรุปได้ว่าธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะมีกำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) กับกำไรต่อหุ้นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ROE) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ(ตารางที่4.5) สรุปความหมายว่า ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน
กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) ต่างกัน และความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน กำไรต่อหุ้นต่างกัน

กำไรต่อหุ้นของกลุ่มธนาคาร ที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูงน้อยกว่า แสดงว่ากลุ่ม
ธนาคาร ที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลาง มีกำไรต่อหุ้นสูงกว่า แต่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สูงกว่า แสดงให้เห็นว่า แม้ว่ามีกำไรต่อหุ้นสูงกว่าแต่ก็มีความเสี่ยงสูงกว่าด้วย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

จากการแข่งขันที่รุนแรงของธนาคารพาณิชย์ การเปิดเสรีทางการเงิน ภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) และการเจรจาเปิดเสรีระหว่างประเทศ (FTA) รวมถึงกฎระเบียบใหม่ ของธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ และกฎหมายคุ้มครองเงินฝากที่เริ่มมีผลบังคับ จึงทำให้มีประเด็นที่น่าศึกษา คือ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย มีความสามารถในการอยู่รอดในการดำเนินธุรกิจ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ในการกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเตรียมความพร้อมในดำเนินงานในอนาคต

วิธีการศึกษาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ข้อมูลงบการเงินและรายงานประจำปีของธนาคารพาณิชย์ 15 ธนาคาร ตั้งแต่ปี 2547 – 2550 โดยใช้การวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ทำการวิเคราะห์โดยวิธี Survivor Technique และการศึกษาตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ มีความสามารถในการอยู่รอดศึกษาจากผลการวิเคราะห์โดยวิธี Survivor Technique ทำการศึกษาโดยเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรหรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

จากการศึกษาวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอดของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลรายจ่ายประจำปีของธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ปี 2547 – 2550 ของธนาคารพาณิชย์จำนวน 15 ธนาคาร มาทำการวิเคราะห์โดยวิธีการวัดความสามารถในการอยู่รอดนั้น สรุปผลได้ว่า มีธนาคารพาณิชย์จำนวน 5 ธนาคาร ที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ส่วนหนึ่งมีการตัดสินใจลงทุนได้อย่างเหมาะสมและการบริหารมีประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ธนาคารทีเอสไอ จำกัด(มหาชน) ธนาคารสินเอเชีย จำกัด(มหาชน) และธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด ไทย จำกัด(มหาชน) ซึ่งมีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม และอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ธนาคารพาณิชย์จำนวน 5 ธนาคารที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลาง โดยที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางด้านมีกำไรสูง ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารพาณิชย์ที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลางด้านมีอัตรากำไรเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์สูง ได้แก่ ธนาคารธนชาติ จำกัด(มหาชน) และธนาคารพาณิชย์จำนวน 5 ธนาคารที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด ได้แก่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ธนาคารยูโอบี จำกัด(มหาชน) ธนาคารเมกะสาธกพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรข้อมูลทางการเงินที่มีผลต่อความสามารถในการอยู่รอด โดยใช้ข้อมูลรายจ่ายประจำปีของธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ปี 2547 – 2550 ของธนาคารพาณิชย์จำนวน 15 ธนาคาร มาทำการวิเคราะห์โดย โดยเทคนิคการวิเคราะห์การผันแปรหรือความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ปรากฏว่า ตัวแปรที่สามารถแยกความแตกต่างของกลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดสูง กลุ่มธนาคารที่ความสามารถในการอยู่รอดปานกลาง และกลุ่มธนาคารที่ไม่มีความสามารถในการอยู่รอด คือ ตัวแปรด้านผลผลิตซึ่งประกอบด้วยเงินฝากและเงินให้สินเชื่อ ตัวแปรต้นทุนซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยกับค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ย และตัวแปรอัตราผลตอบแทนซึ่งประกอบด้วย กำไรต่อสินทรัพย์(ROA)กับกำไรต่อหุ้น สรุปได้ว่า ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ปริมาณเงินฝากต่างกัน ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ปริมาณเงินให้สินเชื่อต่างกัน ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยต่างกัน ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน ค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ยต่างกัน ความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน กำไรต่อสินทรัพย์ (ROA) ต่างกัน และความสามารถในการอยู่รอดต่างกัน กำไรต่อหุ้นต่างกัน

กำไรต่อหุ้นของกลุ่มธนาคาร ที่มีความสามารถในการอยู่รอดสูงน้อยกว่า แสดงว่ากลุ่มธนาคาร ที่มีความสามารถในการอยู่รอดปานกลาง มีกำไรต่อหุ้นสูงกว่า แต่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่า แสดงให้เห็นว่า แม้ว่ามีกำไรต่อหุ้นสูงกว่าแต่ก็มีความเสี่ยงสูงกว่าด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากข้อมูลที่ศึกษาจะเห็นว่าบางธนาคารมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถในการอยู่รอดสูง แต่อัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม เช่น ธนาคารชนชาติ จำกัด (มหาชน) มีอัตรากำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวมสูงถึง 72.184 เปอร์เซ็นต์ อาจเกิดจากการนำกำไรที่ได้มาลงทุนในสินทรัพย์เพื่อขยายธนาคาร น่าจะมีความสามารถในการอยู่รอดสูง ถ้าทำการลงทุนให้มีการประหยัดค่านายหน้า

2. ธนาคารต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพเงินฝากและเงินให้สินเชื่อเพราะเงินฝากและเงินให้สินเชื่อสูงก็ไม่สามารถทำให้ธนาคารมีความสามารถในการอยู่รอดสูงได้ ต้องได้เงินฝากและเงินให้สินเชื่อที่มีคุณภาพสูง เช่น การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยทำให้ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้นแล้วนำไปการให้สินเชื่อกับลูกค้าที่สามารถจ่ายเงินคืนได้

3. ธนาคารต้องให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการใช้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ยเพราะค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายไม่ใช่ดอกเบี้ยต่ำก็ไม่สามารถทำให้ธนาคารมีความสามารถในการอยู่รอดสูงได้ ต้องใช้ค่าใช้จ่ายให้เกิดผลกำไรสูงและให้เกิดการประหยัดค่านายหน้า เช่น การขยายสาขาธนาคาร

บรรณานุกรม

- จุฬารัตน์ คำนวณชัย. 2533. การประหยัดต่อขนาดและการประหยัดจากการขยายขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย. กรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยปริญาโท. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชยันต์ ต้นศิวิศาการ. 2550. เศรษฐศาสตร์จุลภาค: ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพมหานคร. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- ทองศรี กำภู ณ อยุธยา. 2533. ความสามารถในการอยู่รอดขององค์กร. กรุงเทพมหานคร. บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา รายงานประจำปี 2547-2550. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.krungsri.com/thai/investor_annual.htm. 27 พฤษภาคม 2551.
- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารกรุงเทพ รายงานประจำปี 2547-2550. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.bangkokbank.com/Bangkok+Bank+Thai/main.htm>. 27 พฤษภาคม 2551.
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารกรุงไทย รายงานประจำปี 2547-2550. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.ktb.co.th/PublicApp/ktbweb/th/pid/0800002825>. 27 พฤษภาคม 2551.
- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารกสิกรไทย รายงานประจำปี 2547-2550. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.kosikornbank.com/portal/site/KBank/>. 27 พฤษภาคม 2551.
- ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารเกียรตินาคิน รายงานประจำปี 2547-2550. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : http://www.kiatnakin.co.th/th/investor_relations/02_financial_statements/quarterly_statements.php. 27 พฤษภาคม 2551.
- ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) . 2547-2550 . ธนาคารทหารไทย รายงานประจำปี 2547-2550. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : http://www.tmbbank.com/TMBBank/TMBinvestor/annual_report_th.jsp. 27 พฤษภาคม 2551.
- ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารทีสโก้ รายงานประจำปี 2547-2550. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.tisco.co.th/th/investorrelation/reprt01.htm>. 27 พฤษภาคม 2551.

เอกสารนี้การไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) 2547-2550. ธนาคารไทยพาณิชย์ รายงานประจำปี นี้เป็นการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2547-2550. (ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.scb.co.th/html/th/main.shtml>.

27 พฤษภาคม 2551.

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน). 2547-2550. ธนาคารไทยธนาคารรายงานประจำปี

2547-2550. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.bankthai.co.th/website/SelectView>

FolderAction.do?folder_id=000000000000085&can_login_flg=&back_login=&company_id=001 & company =001&lang=th. 27 พฤษภาคม 2551.

ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)รายงานประจำปี

2547 -2550. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.thanachartbank.co.th/nbank/main/index.asp>. 27 พฤษภาคม 2551.

ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) . 2547-2550. ธนาคารยูโอบีรายงานประจำปี 2547 - 2550.

(ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.uob.co.th/investor/finance-results-annual-report_th.htm. 27 พฤษภาคม 2551.

ธนาคารสินเอเชีย จำกัด (มหาชน) . 2548-2550. ธนาคารสินเอเชียรายงานประจำปี 2547-2550.

(ออนไลน์) . แหล่งที่มา : <http://www.aclbank.com/th/investor/annual.aspx>. 27 พฤษภาคม 2551.

สิงหา ชาคะวะสุ. 2542. การวิเคราะห์ความอยู่รอดและการประหยัดต่อขนาดของธุรกิจอาหารทะเลแช่เยือกแข็งในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง. 2546. เศรษฐศาสตร์การจัดการ. กรุงเทพมหานคร. บริษัทธรรมสาร จำกัด.

อำนาจ แสงโนรี. 2527. การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบของโครงสร้างตลาด การประหยัดต่อขนาด และพฤติกรรมกำไรระหว่างธนาคารไทยพาณิชย์ และบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ไทย. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี. สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการอยู่รอด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวก 1 ขนาดการ และปริมาณเงินฝากกับปริมาณเงินเชื่อตั้งแต่ปี 2547-2550

ที่	ธนาคาร	การสุทธิ(ล้านบาท)						สินทรัพย์(ล้านบาท)					
		2547	2548	2549	2550	เฉลี่ย	2547	2548	2549	2550			
1	ธนาคารกรุงเทพ	17,620.17	20,306.05	17,854.76	19,217.88	18,749.72	1,407,347.46	1,398,841.54	1,493,598.52	1,592,935.93			
2	ธนาคารกรุงไทย	11,093.95	13,024.07	14,077.95	6,406.93	11,150.73	1,148,903.40	1,160,021.00	1,204,828.29	1,212,722.04			
3	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	4,673.06	6,016.92	1,666.40	-3,999.98	2,089.10	575,355.64	647,371.37	666,341.60	652,387.24			
4	ธนาคารกสิกรไทย	15,340.00	13,930.00	13,664.00	15,005.00	14,484.75	824,974.00	837,309.00	935,509.00	994,518.00			
5	ธนาคารเกียรตินาคิน	-	-	2,033.70	2,154.12	2,093.91	-	-	76,763.22	88,838.71			
6	ธนาคารทหารไทย	948.20	7,800.49	-12,292.20	-43,676.95	-11,805.12	670,132.08	717,199.45	751,877.16	622,161.48			
7	ธนาคารทีทีไอ	-	-	1,545.53	1,651.11	1,598.32	-	-	84,781.42	98,953.10			
8	ธนาคารไทยพาณิชย์	546.00	611.25	-4,423.03	-6,928.73	-2,548.63	231,833.00	269,837.77	219,969.62	205,696.98			
9	ธนาคารไทยพาณิชย์	18,489.00	18,883.00	13,356.00	17,356.00	17,021.00	746,894.00	814,587.00	1,031,596.00	1,165,568.00			
10	ธนาคารธนชาติ	551.00	361.68	225.08	1,326.90	616.17	72,944.00	195,524.83	257,435.66	300,786.74			
11	ธนาคารนครหลวงไทย	6,367.00	6,265.00	4,246.00	-2,097.00	3,695.25	471,825.00	451,827.00	411,447.00	406,628.00			
12	ธนาคารยูโอบี	760.79	953.52	598.20	-88.65	555.97	163,862.30	196,691.57	189,257.10	211,938.02			
13	ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดไทย	1,621.00	1,797.00	2,328.00	2,989.00	2,183.75	147,124.00	215,096.00	266,047.00	329,205.00			
14	ธนาคารเมกะสาธกพาณิชย์	-	-	139.46	220.00	179.73	-	-	11,545.53	12,102.37			
15	ธนาคารสินเอเซีย	-	-	758.51	342.91	550.71	-	-	41,052.78	61,135.31			

ตารางภาคผนวก 2 ธนาคาร และตัวแปรทางการเงินที่ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีสามารถในการอยู่รอด

ที่	ธนาคาร	ความอยู่รอด	เงินฝาก (ล้านบาท)	เงินให้สินเชื่อ (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย (ล้านบาท)	ROA	ROE	กำไรต่อหุ้น
1	สินเชื่อยุโรป	1	29,893.0	30,096.3	1,174.7	1,208.3	2.28	6.82	1.03
2	ไทยพาณิชย์	0	181,552.8	103,996.5	6,127.8	5,374.8	-1.15	-81.79	-1.52
3	ยูโอบี	0	152,405.3	155,161.7	3,557.3	5,982.4	0.31	3.05	0.10
4	กรุงไทย	2	988,300.3	926,130.0	17,087.5	24,712.5	0.71	13.50	1.00
5	ทหารไทย	0	338,037.8	303,846.1	6,986.8	9,319.5	-1.86	-26.60	-0.68
6	กรุงศรีอยุธยา	0	415,074.0	372,283.6	8,439.8	11,347.3	0.37	7.22	0.89
7	เกียรตินาคิน	1	41,704.5	50,430.5	1,828.5	2,244.8	3.10	13.31	4.48
8	ไทยพาณิชย์	1	724,451.5	696,949.3	13,509.5	25,351.0	1.95	18.63	5.03
9	กรุงเทพ	2	1,216,172.3	962,263.3	24,419.3	34,084.0	1.28	13.33	9.82
10	กสิกรไทย	2	731,497.3	664,811.5	12,399.5	23,965.8	1.66	19.42	6.09
11	ทีเอสไอ	1	37,505.3	71,335.8	2,225.5	2,858.5	1.75	12.78	1.95
12	ธนชาต	2	146,033.5	154,669.0	3,179.5	5,752.5	0.37	4.09	0.45
13	นครหลวงไทย	2	363,469.0	276,858.5	8,918.5	10,247.8	0.82	10.68	1.76
14	สแตนดาร์ด	1	97,783.0	90,728.5	2,810.0	5,174.3	1.34	15.18	2.05
15	เมกะสตาร์	0	4,996.0	9,454.3	144.7	158.3	1.51	4.15	0.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเท่านั้น การตีพิมพ์หรือการเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจะถือว่าผิดกฎหมาย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นายทรงกรด จันทร์สว่าง
วันเดือนปีเกิด	23 สิงหาคม พ.ศ. 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดกาญจนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	126/1 หมู่ 11 แขวงบางค้อวน เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2543 สำเร็จการศึกษา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมอาหาร คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง
ประสบการณ์ทำงาน และผลงานวิจัย	พ.ศ.2543-ปัจจุบัน ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายวิศวกรรม บริษัท สยามพีเรียมฟู๊ดส์ จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้